

NEJLEPŠÍ KNIHY DĚTEM

Výběr z českých knih
pro děti a mládež

2017/2018

ÚVODEM

Oslavy stého výročí obnovení naší státnosti vyvrcholily připomínkami události, která správu země uprostřed Evropy učinila „věcí veřejnou“. České literatuře pro děti a mládež to jen s nepatrnou mírou nepřesnosti přineslo totéž. Republika – sama ještě dítě – začala brát na potřeby nejmladší generace ohledy. Prozíraví, ale dnes už většinou pozapomenutí odborníci jako Václav František Suk, Štěpán Polášek, Otokar Pospíšil, Otakar Svoboda, František Šimek, Eduard Štorch, Adolf Wenig, František Flos, Leontina Mašínová, Milena Jesenská a další tenkrát chtěli, aby se tato část našeho písemnictví stala definitivně nezávislou na ustrnulém didakticismu. Nezamlouvalo se jim, že dosavadní tradice dětské hrdiny oblékala do šatů konfekčních velikostí pro dospělé a přisuzovala jim tím pocity leckdy cizorodé. A tak začali jednat. Založili Společnost literatury pro mládež a zvali nejmenší do veřejných knihoven, podporovali nové edice s důrazem na pestrost žánrů, vydávali časopis *Úhor*, ba co víc, vybudovali i rozsáhlou studijní knihovnu, aby reflexi nového oboru zaručili systematickostí a respekt. V nadšeném kvasu prvních let mladého státu totiž chápali péči o literární vkus nejmenších jako závazek – jako „věc národního zájmu“, jak se v *Lidových novinách* vyslovil kritik Arne Novák –, poněvadž si lehce spočítali, že se to v bilanci věcí veřejných bohatě vrátí.

Ano, zní to tak, že se asi usmíváte. Duch doby je teď jiný. I přesvědčený kosmopolita spoléhá v našem století spíš na úsilí jedince než na zásah shora – nyní bychom tehdejší vlastenecké motivace patrně nahradili pragmatickým poukazem na „nezastupitelnou funkci dětské četby“ nebo na „pojistku budoucí čtenářovy konkurenceschopnosti na trhu práce“. Nic to však nemění na tom, že prvorepubliko-
ví aktivisté vykonali dobré dílo, na němž dosud stavíme. Například jen tím, že se jim podařilo provést něco zdánlivě tak prostého jako dostat úvahy o psaní pro děti do kulturních rubrik novin či do vysílání mladičkého rozhlasu, což – abychom si nalili čistého vína – není v českých médiích ani po tolika desetiletích samozřejmé. A bohužel nejen z toho důvodu, že ve věku mnoha verzí pravd a dílčích zájmů se celková představa o „budoucnosti“ značně různí.

V oněch gigabytech neutříděných informací bychom vám opět rádi nabídli určité vodítko. V pravidelném, letos už šestém výběru komentuje náš katalog vydaný péčí profesních

organizací a spolků to nejlepší, co v uplynulých dvanácti měsících na poli prózy, poezie, naučné literatury a ilustrace pro děti a mládež vyšlo. Zachycuje rovněž několik publikací připravených k výročí vzniku republiky, ačkoli vzhledem k naší obvyklé zářijové uzávěrce předpokládáme, že se jejich řady ještě rozrostou. Najdete v něm 52 titulů přemýšlivých i rozverných a s nimi idyly i nesnáze, jimiž si hrdinové školou povinní procházejí v reálném světě i v tom fantazijním, místy též osvěžující schopnost čelit realitě dětství prvotřídním humorem – valnou měrou přenositelným do cizích kultur, které nám tenhle dar závidí. Ostatně je nač navazovat: vždyť v dalším přelomovém, byť krátkém období pražského jara 1968 autoři jako Jan Procházka nebo Ota Hofman s upřímným odhodláním otevřeli literatuře o dětech a pro děti témata způsobem, jemuž se dostalo potlesku daleko za humny střední Evropy.

Od té doby však uběhla další polovina století, stojíme na prahu třetí padesátky – a zdá se, že znovu i na pomyslném zlomu, jakkoli ho pod návalem všedních povinností nevnímáme. Máme se líp než kdy předtím, ale tloustneme z jiných příčin než vinou polehávání nad knihami. Podmínky jsou zase jiné: náhle uprostřed kontinentu zesílily tlaky zevnitř i zvenčí, plíživě mizí statut literatury coby prostředku ode dávna přirozeně považovaného za základ kultivace jedince, a přece její žánry pro děti zjevně neskomírají kvantitativně ani kvalitativně. „Úhor“ kolem sebe zdaleka nevidíme – snad stále jen trošku malý český rybník, v němž letos s potěšením vítáme i slibný počet nových tváří. Nezbytný kvas tedy nechybí, stát je ochoten veřejnou věc zvanou čtenářství nejmenších k obecnému prospěchu grantově podporovat, takže zbývá přimět se k činu navzdory demotivujícímu blahobytu. Jenže konjunktura bývá přelétává paní a bilance HDP nikdy nevypovídala o kráse výletů do říše slova. A na kom jiném v éře selfíčkové záležitosti, když ne na jednom každém z nás?

za autory katalogu **Petr Matoušek**

Partneři publikace:

Tato publikace vychází s laskavým přispěním Nadace Miroslava Šaška.

Projekt je podporován dotací Státního fondu kultury ČR

Státní fond kultury ČR

Katalogy projektu

NEJLEPŠÍ / КНИЖИ / ДЕТЕМ

najdete také na stránkách

www.nejlepsiknihydetem.cz

www.facebook.com/NejlepsiKnihyDetem

ISBN 978-80-907020-0-4

LUDEK BARTA

DNES MÁ SVÁTEK...

Ilustroval autor
Praha, Albatros 2017, 256 stran
ISBN 978-80-00-04818-5
věk **10+**

Objemný obrázkový kalendář Ludka Bárty začíná pokornou omluvou všem Adinám, Cedrikům, Jessikám, Ludolfům a dalším, na které se nedostalo. Přesto v knize na rozdíl od někdejších liturgických kalendářů zahrnujících pouze mučedníky a světce naleznete i moderní a módní varianty původně cizojazyčných jmen a spolu s nimi barvitě osudy jejich nositelů, jež mají do exemplárnosti čítankových příběhů daleko. Ve vtipných textech a stripech autor přibližuje původ jmen a v duchu latinského rčení „nomen omen“ z nich vyvozuje vlastnosti jmenovců, kteří se zapsali do historie, včetně té literární. V pestrém koktejlu Tomášů se tak vedle sebe ocitají nejen důstojný první československý prezident, úspěšný podnikatel v obuvnictví nebo americký vynálezce fonografu, ale i kocour věčně pronásledující myšáka Jerryho a Tom Sawyer z románů Marka Twaina (jenž se ve skutečnosti jmenoval Samuel). Komiksové kalendárium přebujelé do encyklopedické podoby pobaví etymologickým vzhledem a karikaturní nadsázkou také odrostlejší čtenáře.

Luděk Barta (1961) zahájil přípravu na uměleckou profesi praxí ve filmovém studiu Bratři v triku (1980–1984), poté vystudoval filmovou a televizní

grafiku na pražské VŠUP. Pracoval jako výtvarník v *MF Dnes*, od roku 1998 je ve svobodném povolání. Věnuje se grafickému designu, tvorbě animovaných filmů, komiksů, knižní a časopisecké ilustraci. Vytvořil výtvarnou koncepci třináctidílného animovaného seriálu *Čaroděj z nafukovacího stromu* (2006, na námět Miloše Kratochvíla, knižně 2008) a je režisérem i výtvarníkem dvou řad večerníků *Vynálezce Alva* (2012 a 2015, podle literárního scénáře Kláry Smolíkové ve spolupráci s Janem Smolíkem a Jiřím W. Procházkou). Ilustroval tři desítky beletristických knih pro děti i dospělé a rovněž jazykové učebnice.

PETR BORKOVEC - ADRIANA SKÁLOVÁ

VĚCI NAŠEHO ŽIVOTA

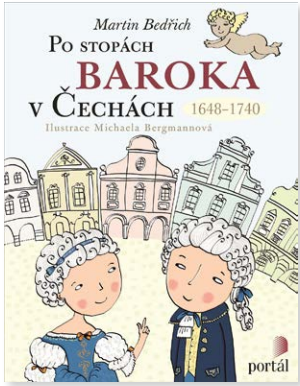
Ilustrovala Adriana Skálová
Praha, Nakladatelství Cesta domů
2017, nestránkované leporelo
ISBN 978-80-88126-28-7
věk **5+**

Jaký význam mají pocity, které nás dnes a denně provázejí, aniž si to složitě uvědomujeme? V novém leporelu se Petr Borkovec nadchl kresbami Adriany Skálové a připsal k nim básnické miniatury dotýkající se každodennosti propojené s niternými lidskými příběhy: se vzpomínkou na ztracený dům z dětství, s vylámanými zuby na hřebenu, jímž se česala babička, anebo s brčkem, pro dětský svět tak důležitým. Básně jsou uvozeny ve stylu veselého čtyřverší z pera Františka Hrubína: „Vezmi žlutou tužku a namaluj hrušku...“, které se však v básnickové podání proměnilo ve „Vezmi žlutou žinku, umyj maminku, potom vynes pytel plín...“ Neobvyklé přemítání si můžeme dopřát v širokém generačním souznění publika mezi pěti až pětadevadesáti lety, nicméně vždy je zaručeno, že bude o čem přemýšlet.

Petr Borkovec (1970) studoval bohemistiku na FF UK, působil jako redaktor *Literárních novin*, revue *Souvislosti* a překladatel z ruštiny. S nakladatelstvím a kavárnou Fra organizuje autorská čtení. Za ranou básnickou sbírku *Ochoz* (1994) získal Cenu Jiřího Ortena. Jeho přírodní a křesťansky orientovaná lyrika (*Mezi oknem, stolem a postelí*, *Polní práce*,

Needle-book) pozoruje míjení a mihání našich všedních existencí. Nejmenší čtenáře poprvé oslovil veršovaným leporelem *Všechno je to na zahradě* (2012). V dalším konceptuálním leporelu *O čem sní* (2016) společně s Andreou Tachezy zkoumá osvobození prožitek za zavřenými víčky.

Adriana Skálová (1956) pochází z česko-italské rodiny. Mezi lety 1963–1976 žila v Římě, kde vystudovala lyceum, a poté na VŠUP obor ilustrace. Od roku 1984 spolupracuje s časopisem *Sluníčko*. Ilustrovala např. romány *Opožděná láska* Petera Härtlinga (1987) a *Šoša* Isaaca Bashevise Singera (1992). Zabývá se grafikou, prostorovými instalacemi, navrhuje výpravy a kostýmy pro divadlo (*Zvoník od Matky Boží*, 2005), vytváří projekty zábavných nemocničních prostor pro malé pacienty. Coby spoluzakladatelka sdružení Cesta domů píše arteterapeutické knihy, např. *Velbloud a Ibis – Knižka ke čtení, vyrábění a hraní nejen pro nemocné děti* (2015). Ilustracemi doprovodila i knihu J. B. Ladegaard Knoxové *Je smrt jako duha?* (2017).

MARTIN BEDŘICH

PO STOPÁCH BAROKA V ČECHÁCH 1648–1740

Ilustrovala Michaela Bergmannová
Praha, Portál 2017, 144 stran
ISBN 978-80-262-1251-5
věk **12+**

Éru baroka, která se do tváře české krajiny obtiskla jako málokterá jiná, odmítá Martin Bedřich vnímat postaru jako dobu temna. Třebaže třicetiletá válka, rekatolizace i hospodářská na zabraných panstvích tenkrát toleranci v dnešním smyslu slova nepěstovali, přineslo těchto sto let zemi rozkvět nejen v podobě nových kostelů, klášterů či poutních míst, četných zámků, sousoší a alejí, ale také potřebné světlo v duších. Stavitelé talentu Santiniho-Aichla, mistři rodu Dientzenhoferů i všichni ti prozíraví literáti, malíři, sochaři a mecenáši vnesli do okolního světa řád, vlídně ho zabydleli a zdůraznili v něm posvátno. V klasicky vyvážených pasážích přívětivého průvodce se tyto proměny popularizují slovem i obrazem tak, aby jednotlivá zastavení byla dospívajícím srozumitelná a zlákala je k přímému objevování. Přesto autoři nepouštějí ze zřetel ani gesta a kulisy, jejichž prostřednictvím toužilo divadelně zapálené baroko člověka duchovně obrodit.

Martin Bedřich (1982), absolvent bohemistiky a komparatistiky na FF UK, působí jako editor a vysokoškolský učitel. Je ředitelem a šéfredaktorem nakladatelství Portál. Předmětem jeho zájmu jsou dějiny raného

novověku, vztah symbolu a textu a katolická literatura 20. století. Vydal knižní rozhovor s kunsthistorikem Janem Roytem *Krajiny umění* (2015). Je mj. spoluautorem knihy *Kláštevní kuchařka* (2004, se Z. Bedřichovou a O. Zátkou) a také koeditorem sborníků *Dnes jen o té prašivíně* (2005, s A. Palánem) a *Stařec a med* (2012, se Z. Jančaříkem). Publikuje v časopisech *A2*, *Perspektivy*, *Česká literatura* a *Souvislosti*.

Michaela Bergmannová (1972) vystudovala animaci a multimedialní tvorbu na pražské FAMU. Spolupracuje s časopisy *Sluníčko* a *Puntík*, v České televizi vytvořila seriál pro nejmenší diváky *Moje zahrádka* (2016). Kmenová ilustrátorka nakladatelství Portál výtvarně doprovodila např. naučné knížky *Výři nesýčkůj* (2011), *Logopedické pohádky* (2012), *Po stopách Karla IV.* (2016) a *Strasti zkoušeného Standy* (2017) i tituly pro začínající čtenáře *Nanukova dobrodružství* (2013), *O modrém světě* (2014) nebo *Polární pohádka* (2016).

IVONA BŘEZINOVÁ

WWW.BEZ-BOT.CZ

Ilustroval Jakub Troják
Praha, Cattacan 2018, 144 stran
ISBN 978-80-903782-8-5
věk **13+**

Jaké to je, když se patnáctiletému chlapci v osudové vteřině převrátí svět vzhůru nohama? Benjamin z románu Ivony Březinové by se obraznému přirovnání v této otázce trpce vysmál, neboť mu místo nohou zbyly fantomové bolesti po amputaci. Klukovské soupeření o přízeň obdivované dívky skončilo vážným úrazem na lyžích, a tak se od počáteční rezignace a záchvatů vzteku jen obtížně propracovává k přijetí reality. Za vydatné podpory přátel, rodiny i zdravotníků bolestně, zato s odhodláním objevuje svůj potenciál, dokonce se vrací k milovanému sportu. Název knihy se ozřejmí až v poslední kapitole, která rozšiřuje edukativní rozměr nesentimentálně podaného příběhu. Webové stránky, k nimž odkazuje, obsahují ve fikční rovině zprávy o Benových sportovních úspěších a v reálu představují aktivitu Nadačního fondu Emil na podporu mladých handicapovaných sportovců. Dynamická typografie s ilustracemi Jakuba Trojáka napovídá, že četba románu psaného přirozeným jazykem dnešních teenagerů bude vzdor hrdinovu handicapu svižnou jízdou.

Ivona Březinová (1964) vystudovala bohemistiku na PedF UJEP v Ústí nad Labem. V letech 2008–2011 vedla

katedru tvůrčího psaní na Literární akademii Josefa Škvoreckého. Její autorské rozpětí je už od 90. let široké: sahá od pohádek, přes příběhy ze života dětí a dospívajících až k žánru fantasy. Četná ocenění kritické obce si vydobyla sociálně motivovanými díly, v nichž sleduje život znevýhodněných (*Začarovaná třída*, 2002; *Zlatá stuha*, nominace na Magnesii Literu a zápis na Čestnou listinu IBBY; *Držkou na rohožce*, 2010), téma nebezpečných závislostí (trilogie *Holky na vodítku*, 2002–2003), stárí a nemoci (*Lentilka pro dědu Edu*, 2006) či fyzického a smyslového handicapu (*Útěk Kryšpína No.*, 2014). Za románu o soužití s autistickým sourozencem *Řví potichu, brácho* (2016) získala Zlatou stuhu a nominaci na Magnesii Literu.

Jakub Troják (1978) absolvoval obor písmo a typografie na VŠUP a působí jako grafický designér. Je členem sdružení NOUHAU, které nabízí služby v oblasti uměleckořemeslné tvorby. Spolupracuje s např. s nakladatelstvími Novela bohemia a Triáda.

LUKÁŠ CSICSELY – BARTOSZ CHORYAN

PAN BARTOŠ, LISTONOŠ

Ilustroval Bartosz Choryan
Praha, POP – PAP 2017,
104 nečíslovaných stran + volná
příloha se 3 dopisními papíry,
obálkou a pohlednicí
ISBN 978-80-906625-7-5
věk **6+**

Kniha ve formátu nadité poštovní obálky vzdává vynalézavý hold v současnosti tak proklínané poštácké profesi. Reportáž o panu Bartošovi, nejlepším listonoši v obvodu, vylíčí jeho běžný pracovní den jako adrenalinovou misi. V inkoustově modré uniformě a vyzbrojen brašnou čelí tento optimistický pěšák nepřízní počasí, namáhavému terénu, rozbitým výtahům, zlomyslným psům i nevrlym adresátům, poháněn čapkovskou vírou v poslání doručovatele pomáhajícího plnit lidská očekávání. Rozverný text Lukáše Csicselyho doplňuje ilustrace Poláka Bartosze Choryana, které protagonistu zastihují též v privátních situacích, v nichž na chvíli odkládá uniformu ztělesňující úřední majestát. A jako příloha čeká na děti odkojené digitálními technologiemi obálka, dopisní papíry a pohlednice, jelikož psaníčka jsou tou největší poštovní lahůdkou nejen pro listonoše, ale i pro schránky, uvyklé dnes spíš reklamnímu haraburdí a všelijakým upomínkám.

Lukáš Csicsely (1989) absolvoval filmová studia a estetiku na FF UK a na FAMU dokončuje studium oboru scenáristika a dramaturgie. Od roku 2016 vyučuje scenáristiku na SPŠST v Praze. Pro Český rozhlas píše

dokumentární dramata z oblasti historie a pro pořad *Hajaja* připravil sérii *Metamorfórky*. Dospělým věnoval prózu *Svátek* (2016). Mladším dětem jsou určeny dvojazyčná česko-anglická kniha *Nejprv práce, potom zábava* (2017) a strašidelný příběh *Čmuk* (2018); ke čtenářům středního školního věku se obrací novelou *Předvečer svatého Mikuláše* (2017).

Bartosz Choryan (1991) vystudoval grafiku na poznaňském Collegiu Da Vinci a poté absolvoval doktorandská studia na tamní Univerzitě umění. Pracuje jako grafický designér v marketingové agentuře. Věnuje se zejména tvorbě plakátů, knižní a časopisecké ilustraci. Zapojil se do aktivit sdružení Rega!, které podporuje výtvarně náročné tituly pro nejmenší, a podílel se na řadě výstav a workshopů. Kniha *Pan Bartoš, listonoš* vznikla na základě ilustrací z jeho diplomového projektu *Przygody Bartosza Listonosza*. Autorskou knihu *Roman Buch* vytvořil na podporu protikuřácké kampaně.

PAVEL ČECH

PRO TEBE

Ilustroval autor
Havlíčkův Brod, Petrkov 2018,
104 stran
ISBN 978-80-87595-69-5
věk **8+**

V podobě devatera dárků předkládá nové komiksové album Pavla Čecha devět reálných i fantaskních příběhů, které se nás až na jednu výjimku dotknou i beze slov. Okrová okénka přiznávají balicí papír nalezený u popelnic, na který je výtvarník opěvující ryzí čas dětství bez váhání nakreslil. Objevujeme v nich novou variaci na Rychlé šípy a zrod tajemného ježka v kleci, v *Příběhu s dobrým koncem* zase nepochopené a vysmívané klubkové snění, když přitom rodiče sami dovedou jenom holdovat pití a tupě zírat na televizi. *Třešně* jsou sice kratší rozsahem, ale nikoli sdělením – ocení je všichni, kdo touží s někým žít a zestárnout. Výjimečný zážitek přináší miniatura *Lodičky* zpodobňující dětské přátelství, které bylo násilně přerušeno válečnými událostmi, avšak v mysli jednoho z hrdinů trvá napořád.

Pavel Čech (1968) jakožto výtvarník-autodidakt působí od roku 2004 ve svobodném povolání. Úspěch pohádky *O čertovi* (2002) ho podnítil k vytvoření více než 20 autorských knih a komiksů pro děti a mládež, mj. příběhů *O zahradě* (2005), *O klíči* (2007), *Tajemství ostrova za prkennou ohradou* (2009) nebo pásma *Dědečkově* (cena Muriel za nejlepší kresbu

2011). Hravé rozpracování námětů foglarovek prokázal mj. ve čtveřici komiksových sešitů *Dobrodružství Rychlé Veverky* (2013–2016). Za komiks *Velké dobrodružství Pepíka Střechy* o síle přátelství a fantazie obdržel Magnesii Literu 2013. V premiéře ověřeném komiksu *A* (2016, cena Muriel za nejlepší původní knihu a Zlatá stuha za komiks) beze slov varuje před totalitní zvůlí. Jeho obrazy též inspirovaly básníka Radka Malého k tvůrčímu dialogu ve sbírce *Poštou havraní* (2018).

LUKÁŠ CSICSELY – NIKOLA LOGOSOVÁ

PŘEDVEČER SVATÉHO MIKULÁŠE

Ilustrovala Nikola Logosová
Praha, Meander 2017, 72 stran
ISBN 978-80-7558-029-0
věk **10+**

Útlá próza Lukáše Csicselyho se odehrává o magickém večeru spatěm s mikulášskou nadílkou. Pro radost mamince Petr ještě poslušně odrecituje básničku trojici převlečených sousedů a vyslouží si balíček sladkostí, avšak to pravé mikulášské dobrodružství si slibuje od výpravy s partou starších kamarádů na sídliště. Rej podnapilých čertů v zasněžených ulicích posetých nedopalky a petardami lemujících hochovu průzkumnou výpravu do světa dospělých – kde se nelehko rozpoznávají andělské duše, stejně jako je pod maskami obtížné odlišit ďábly falešné od těch pravých. Petr se z divoké vřavy vrátí zbitý, přestože neinkasoval jedinou ránu. Způsobem vyprávění ve filmových obrazech se smyslem pro vizuální detail, necenzurovaným jazykem prepubertálních hrdinů a hlavně nepřikrášleným vyústěním, v němž dospívání získává hořkou pachut, připomíná autorova novela tvorbu Jana Procházky a Oty Hofmana, které české literatuře pro mládež před půlstoletím otevřely nové možnosti výrazu.

Lukáš Csicsely (1989) – podrobněji výše na této straně

Nikola Logosová (1992) získala první ilustrátorské zkušenosti jako

studentka ilustrace a grafiky na VŠUP. V roce 2017 byla nominována na cenu Czech Grand Design v kategorii ilustrátor roku, za obrazovou reportáž *New York zine* obdržela první místo v kategorii studentských prací soutěže Nejkrásnější české knihy roku 2017. Ilustrovala *Pohádku o Opuštěněti* (2014) s verši Robina Krále a leporelo *Rekomando* (2015) téhož autora. Ilustracemi doprovodila biblický příběh *Přechod Rudým mořem* (2017) v převyprávění Ivany Pecháčkové. K průvodci Miroslava Šaška *To je Řecko* (2017) vytvořila přílohu *Řecký návrat*. Spolupracuje s časopisem *Raketa*, vytváří hudební plakáty pro Meet Factory.

ZUZANA DEMLOVÁ

POHÁDKY O KOLEČKÁCH A NEKONEČNU

Ilustrovala autorka
Praha, Baobab 2018, 112 stran
ISBN 978-80-7515-086-8
věk **5+**

Filozofie vzešla z fyziky coby *metafyzika*, takže u její kolébky stojí příroda. Uvědomuje si to i autorská kniha Zuzany Demlové oslovující nejen dítku povahou hloubavá, ale i všechna ta, která si už začínají klást kardinální logickou otázku: Proč? Zaslouhou hravě minimalistické koncepce počíná – tu a tam přerušené příklady stylizovanými jako moderní pohádka, jinde zase rýpanci na adresu vytrvalé snahy člověka ustavičně cosi třídit – se nejmenšímu obecnstvu nabízí báječný prostor k uvažování. Co je malé, kde začínám a končím? Co není, a přece si to dokážu představit? S přispěním grafických historek s desítkami, ne-li stovkami černých koleček proměňujících se na červeném podkladě úsporný text navýsost záživně osvětluje pojmy jako velikost a množství, nula a nekonečno, čas, trvání a v neposlední řadě i vlastnosti věcí závislé výlučně na pozorovateli. Odtud už je jen krůček k tomu, oč jde v tom informačním koloběhu (či kolečkoběhu) především: o vůli vymanit se ze stáda koleček napasovaných do soukolí, zvlášť když se někdy cítíme být čtverečkem.

Zuzana Demlová (1978), absolventka oboru multimédia na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně, se dlouhodobě podílí na aktivitách propojujících

svět kultury a vzdělávání. Je členkou sdružení KVAS, v němž se zasloužila o projekty kultivující veřejný prostor (mediální dílna Hatefree pro žáky a pedagogy 2. stupně ZŠ), podporující genius loci (zážitková hra Urban Game pro Prahu 14) nebo obecnou strategii místní samosprávy (např. Jihlava vzdělává kulturou). V Centru choreografického rozvoje SE.S.TA koordinuje projekt *Škola tančí*. *Pohádky o kolečkách a nekonečnu* jsou její knižní prvotinou.

DANIELA FISCHEROVÁ BYLUM NEBYLUM

Ilustrovala Jitka Petrová
Praha, Pikola 2017, 120 stran
ISBN 978-80-7549-516-7
věk **9+**

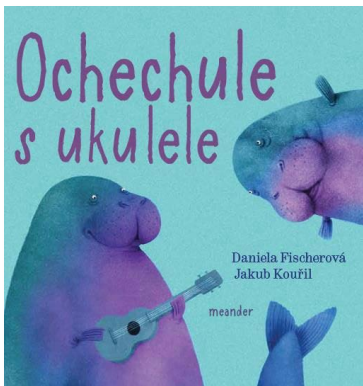
Idylickému městečku Ostrovín hrozí, že z něj brzy nezбудe kámen na kameni, a dokonce se z něj začali ztrácet lidé. Za vším stojí souboj o dva pradávne fascikly: mocnou knihu tvoření Bylum a knihu boření Nebylum, jež by v držení darebáka napáchaly nedozírné škody ve světě, který se před našima očima doteď tak slibně vyvíjel. Kdo ho podle zákonů žánru fantasy spasí? V dramatickém oblouku spleteném z několika vrstev vyprávění se utkají malost dospělých a vroucná dětská touha zasáhnout proti příkoří. Daniela Fischerová s chutí až živelnou líčí úžasný svět knih a jejich strážců, aby vyzdvihla světonázor spisovatele: na počátku všech věcí bylo slovo a to budiž dál univerzální mírou našich skutků. Orientaci v magickém příběhu o znovunalezení rovnováhy usnadňuje barevné rozlišení hlasů aktérů a dějových rovin tak, aby se v nich čtenář snadno vyznal, ačkoli už i u nejmladších lze spoléhat na to, že jim nic klipovitého není cizí.

Daniela Fischerová (1948) se po studiích dramaturgie a scenáristiky na FAMU uplatnila v první řadě jako autorka divadelních a rozhlasových her. K jejím nejvýraznějším dílům patří *Hodina mezi psem a vlkem* (1979), *Velká vteřina* (1991), *Cesta k pólu*

(2007) a *12 způsobů mizení* (2008). Pětačtyřicet let píše i pro děti a mládež. Zaujala soubory *Duhové pohádky* (1982 a 2003) a *Kouzelná lampa* (2010) nebo příběhem z horské léčebny *Lenka a Nelka neboli Aha* (1994). V komedii *Pohoršovna* (2014, Zlatá stuha) si potměšile pohrála s fenoménem čarodějnického učiliště. Nejmenším věnovala mj. básnickou sbírku *Tetovaná teta* (2015).

Jitka Petrová (1975) vystudovala obor animace na VŠUP a věnuje se grafice, ilustraci a webdesignu. Za doprovod výboru z české poezie 20. století *V Tramtárii, tam je hej* (2004) získala Zlatou stuhu i Výroční cenu Albatrosu. Za počítačovou hru pro knihu *Krtčí výlety* (2006, s J. Hlaváčem) obdržela Cenu Josefa Hlávky. Její hravý rukopis se projevuje v široké paletě knih pro nejmenší: od leporela Jiřího Žáčka *O odvázném autíčku* (2008), přes svazky naučné (*Můj první slovník českého jazyka*, 2008) až po dvě večerníkové série o Bertě a Ufovi (2007–2010, knižně 2014, s M. Adamcem). S autorkou spolupracovala už na knize *Pohoršovna*.

tvorbou Jeana-Jacquesa Sempého a Nicolase de Crécyho. Jeho kresby doprovázejí mj. pohádku *Pracháček – Velké dobrodružství se zlatou žabou* Olgy Stankovičové (2015) a biblickou adaptaci Ivany Pecháčkové *Abrahám a Izák* (2018).

DANIELA FISCHEROVÁ – JAKUB KOUŘIL OCHECHULE S UKULELE

Ilustroval Jakub Kouřil
Praha, Meander 2018, 64 stran
ISBN 978-80-7558-037-5
věk **6+**

Po *Milionu melounů* a *Tetované tetě* přichází Daniela Fischerová s další sbírkou veršů pro děti, která ji v linii rozvinuté Emanueleem Fryntou a Josefem Hiršalem ukazuje v poloze básničky pobavené chtěnými i bezděčnými šprýmy rodného jazyka. Svazek obsahuje šest oddílů. Od potvor, tajemství, strašidel a rad všeho druhu se přesouvá k přitažlivému cyklu jazykolamů a příjemně pitvorné defilé završuje tolik důležitými „náladami“ odrážejícími naše soužití. Dítě je přitom partnerem, k němuž se autorka vlídně obrací a usměvavě s ním promlouvá, aby si pak mohlo samo přeříkat hádanku o klaunovi na tři způsoby anebo si s chutí přečíst digitálně nalaďenou hříčku využívající souznačnosti slova „klik“. Jemné ilustrace, o něž se zasloužil talentovaný výtvarník Jakub Kouřil, vynikají emotivním nábojem, ale dovedou mile překvapit nadsázkou na místech nečekaných.

Daniela Fischerová (1948) – podrobněji výše na této straně

Jakub Kouřil (1987) absolvoval animaci na FAMU a stáž na pařížské École nationale supérieure des Arts Décoratifs. I když je jeho doménou film, lákají ho ilustrace inspirované

SYLVA FRANCOVÁ ÁĎA SPADLA DO KANÁLU ANEB PUTOVÁNÍ DÁVNOU PRAHOU

Ilustrovala autorka
Praha, Albatros 2018,
120 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-00-05043-0
věk **6+**

Naše hlavní město se může chlubit tolika průvodci i vynalézavými pragensiemi pro děti, kolik má samo věží, a každoročně přibývají další. Velkoformátové putování Sylvy Francové je určeno vrstevníkům malé Ádi, která dočasně opustila nemocnou „dvojčecí ségru“ a vklouzla kanálem do základů Prahy, nacházejících se ve středověku o dost blíž k vodě. Autorka přibližuje gotickou i renesanční architekturu, staré židovské město i s legendou o Golemovi a vypráví dětem o sochách světců na Karlově mostě. Pokud by se nejmenší cítili vzruchy dočasně zahlcení, nic nebrání tomu, aby se s Áďou a jejími kamarády krysou a rackem zastavili na některé dvoustraně a užili si vtípků a skrývaček. Návrat hrdinky do shonu nad dnešním dlážděním sice nebude bez bloudění, ale holčička je nakonec ráda, co se dole dozvěděla, a zase se těší domů k sestře.

Sylva Francová (1973) vystudovala grafiku a nová média na pražské AVU a výtvarnou výchovu na PedF UK, kde v současnosti přednáší. Za studií absolvovala stáže na uměleckých školách v Londýně a Ohio. Získala Cenu Josefa Hlávky (2001) a zvítězila v bratislavské soutěži Portfolio Review (2007). Spoluzakládala časopis

Fotograf. Vedle fotografie se věnuje ilustraci, autorské knižní tvorbě a grafice. Výtvarně mj. doprovodila soubory *Kde se schovávají pohádky* (2016) Magdaleny Reifové a Jana Vodňanského, *Půlnoční pohádky* (2016) Sary Soudkové a prozatím trojdílnou sérii *Projekt pes* (2017–2018) Lucie Hlavinkové.

RENÁTA FUČÍKOVÁ MOLIÈRE & PIERRE CORNEILLE, JEAN RACINE – 7 PŘEUVYPRÁVĚNÝCH HER V HISTORICKÝCH SOUVISLOSTECH

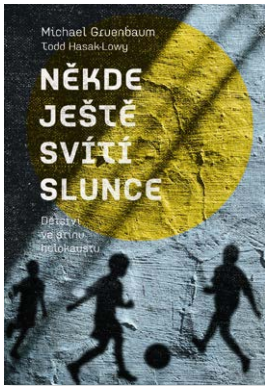
Ilustrovala autorka
Praha, Vyšehrad 2017, 192 stran
ISBN 978-80-7429-898-1
věk **10+**

Druhý svazek originálně koncipované ediční řady *Největší dramatici*, která adaptuje klenoty světového dramatického umění, oděla autorka do kardinálního šarlatu s předěly v královské modři. Výběr barev předznamenává, že v 17. století tahali za zákulisní nitky dějin do značné míry právě vrcholní představitelé církevní a světské moci. Na pomyslné jeviště s nimi však vstupují také dvořané, jejich přiznané i utajené milenky, děti, neurozené služebnictvo a hlavně archetypální postavy sedmi divadelních her, jejichž autory jsou Corneille, Molière a Racine. Jádrem knihy představují zápletky pěti Molièrových komedií, rozehrané prostřednictvím komiksu a zpracované jemnou proškřábanou technikou. V kultivovaném tvaru přizdobeném dobovou patinou promlouvají hrdinové francouzského Velkého století k dnešním adresátům živým jazykem o nadčasových problémech. Schopnost skloubit naučnou a beletristickou složku v čtenářsky atraktivní celek ocenila odborná porota nominací na Zlatou stuhu v kategorii výtvarné a udělením Zlaté stuhu v literární části soutěže.

Renáta Fučíková (1964) se po abso-lutoriu VŠUP začala věnovat knižní ilustraci, literární a výtvarné tvorbě, jež

zahrnuje i užité umění. Od roku 2016 působí na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Ilustruje pohádky, pověsti a knížky o folkloru, například *Pohádky Oscara Wildea* (1995), *Příběhy českých knížat a králů* (2007) Aleny Ježkové, *Čínské pohádky* (2007) nebo *Příběhy dvanácti měsíců* (2015) Josefa Krčka. V nakladatelství Práh vydává sérii autorských knih *Největší Češi*, k nimž se řadí *Tomáš Garrigue Masaryk* (2006), *Jan Amos Komenský* (2008), *Antonín Dvořák* (2012) a *Karel IV.* (2016). Zájem o dějiny vyústil v její tvorbě v monumentální uměleckonaučné pojednání *Historie Evropy – Obrazové putování* (2011, s D. Krolupperovou) a v historickou koláž *Praha v srdci* (2015, nominace na Magnesii Literu). Za knihu *Vyprávění ze Starého zákona* (1998) získala zápis na Čestnou listinu IBBY a Grand Prix na Bienále ilustrace v Teheránu. Za první svazek série *Největší dramatici* věnovaný Shakespearovi (2017) obdržela další Zlatou stuhu v uměleckonaučné kategorii. Je též laureátkou Grand Prix z letošního Bienále ilustrace v Záhřebu.

MICHAEL GRUENBAUM – TODD HASAK-LOWY

NĚKDE JEŠTĚ SVÍTÍ SLUNCE

Přeložil Jiří Zbořil, bez ilustrací
Praha, Nakladatelství P3K 2017,
304 stran
ISBN 978-80-87343-76-0
věk **12+**

Todd Hasak-Lowy, spoluautor knížky založené na autentickém svědectví Michaela Gruenbauma, tvrdí, že vyznívá mnohem pravdivěji, než kdyby byla pouze „napsána podle skutečných událostí“. V průsečíku vzpomínek s výsledky současných historiografických rešerší se zrodil příběh jednoho z Nešarimů (hebrejsky „orlů“), jak si říkali chlapci z terezínského dětského domova L417. Právě tam se v listopadu 1942 ocitá dvanáctiletý Míša. Solidární chlapecké společenství mu pomáhá nejen přežít, ale chvílemi i zapomenout na válečné hrůzy. Vyprávění v ich-formě a přítomném čase se odvíjí v chronologickém sledu přerývaném výpustkami, jako kdyby čtenář listoval průběžně psaným deníkem, jehož majitel netuší, co přinese další den – a přesto doufá, že někde ještě lidem slunce přeje. Právě dětsky naivní, a přitom tak přesvědčivý pohled zbavený zpětného hodnocení prožitých událostí odlišuje jeho zповěď od řady jiných děl s tematikou holokaustu.

Michael Gruenbaum (1930) je pražský rodák. V roce 1941 byl jeho otec, úspěšný židovský právník, umučen gestapem. Autor byl společně s matkou a starší sestrou od listopadu 1942 do konce války internován v Terezíně.

Na jaře 1948 rodina emigrovala a usadila se v USA. Zde vystudoval Massachusettský technologický institut a na Yaleu urbanismus, který se mu stal profesí. Žije v Bostonu. Thelma Gruenbaumová, inspirována manželovými zážitky z terezínského ghetta, napsala knihu *Nešarimové – Děti, které přežily Terezín* (2004). Sám autor vzpomínky na internaci vtělil do příběhu, jenž se stal základem knihy vytvořené s Toddem Hasak-Lowym (anglicky 2015).

Todd Hasak-Lowy (1969) vystudoval literární komparatistiku na Kalifornské univerzitě v Berkeley. Působil na Floridské univerzitě a vedl kurzy tvůrčího psaní v Chicagu. Od roku 2010 žije v blízkém Evanstonu a věnuje se volné tvorbě. Publikoval monografii o moderní hebrejské literatuře. Knihy pro děti a mládež píše od roku 2013.

VÍT HAŠKOVEC – ONDŘEJ MÜLLER

MALOVANÉ DĚJINY EVROPY

Ilustroval kolektiv
Praha, Albatros 2018, 200 stran
ISBN 978-80-00-04991-5
věk **8+**

„Jednota v rozmanitosti.“ Motto EU se naplňuje i ve výtvarném pojetí komiksového seriálu, který u příležitosti Roku evropského kulturního dědictví navazuje na albatrosí projekty započaté na poli letopisů českých (*Obrazy z českých dějin a pověstí*, 1980) a dílem věnované i látkám světovým (*Obrázky z dějin zeměpisných objevů*, 1992). Fázím vývoje Starého světa od pravěku až po pozdní novověk v knize odpovídá šest rozdílných kreslířských rukopisů, jež se na švech epoch prostupují, aby zaznamenaly, jak se náš malý kontinent po rozkvetu v antice a pádu Říma zase vzpamatoval ze středověkých zmatků. Díky osvícencům, podnikatelům a vědcům Evropa ještě stále zaujímá výsadní postavení. A poněvadž i v 21. století vycházejí najevo skutečnosti bořící učebnicové stereotypy, udržují nás autoři libreta v aktuálním obraze, sem tam si s velkolepými hrdiny elegantně zabásní, jindy je vyšlou do lité bitvy. Pravidelně však výklad odlehčují: humorem přesně mířených anachronismů se vyrovnávají s tématy migrace, hrabivosti, totalitarismu nebo s eurobyrokraty, kteří svému zaměstnavateli škodí zevnitř.

Vít Haškovec (1965) absolvoval VŠ stavební v Moskvě, ale věnuje se

hlavně historii. Pracuje jako turistický průvodce a tlumočnick. S Ondřejem Müllerem připravil k vydání třisvazkový cyklus *Galerie géniů aneb Kdo byl kdo* (1999–2003), encyklopedii *Svět v souvislostech* (2005) a komiksový soubor *Poklad dobrodružných příběhů* (2017, ještě s O. Neffem).

Ondřej Müller (1966) vystudoval germanistiku a bohemistiku na FF UK a působí jako překladatel a nakladatelský redaktor. Od roku 1998 je programovým ředitelem Albatrosu. Podílel se mj. na encyklopediích *Rok do kapsy* (2003) a *Nový rozum do kapsy* (2004, obojí s I. Tatíčkovou) a na výpravném albu *Dobrodružný svět Zdeňka Buriana* (2016, s R. Wallicou). V úloze editora přibližuje díla světových i českých autorů sci-fi (např. antologie *Tunel do věčnosti a Imperium Bohemorum*) a hororu (antologie *Strašidla, duchové & spol.*, svazky edice *Pandæmonium* ad.).

Kolektiv ilustrátorů ve složení: Vojtěch Domlátil (1979), Bohumil Fencel (1967), Barbora Kyšková (1954) – podrobněji na straně 12, Johana Hrabíková Vojnářová (1971), Matyáš Namai (1993) a Zuzana Vízková (1980).

MATĚJ DERECK HARD

ZULÍČNÍCI

Fotografoval autor
Praha, Mladá fronta 2018, 72 stran
ISBN 978-80-204-4748-7
věk **6+**

Fotokniha o malinkatém klanu Píkových ze smíchovské Portheimky, jehož původ dosud antropologie neobjasnila, je uvozena vyprávěním specialisty jménem profesor Vím (alias hercem Petrem Čtvrtníčkem). Vznikla původně jako součást charitativního projektu určeného dětským oddělením našich nemocnic. Jednoduchý příběh o čtyřčlenné rodině na výletě v lese se zdramatizuje ve chvíli, kdy „Zulíčníci“ Píkoví shledají, že jim jeden z Kazisvětů – jak nazývají lidi – zničil domeček. Je tedy třeba najít nové obydlí a spoolehnout se na dobrosrdečnost bližních. O miniaturních stvořeních žijících mimo náš svět, a přece s ním, vzniklo ve světové literatuře už vícero moudrých děl. Patrně to nejznámější představují *Pidilidi* Mary Nortonové, vydané v českém překladu s ilustracemi všestranného Františka Skály, který sám proslul fotografickými knihami o tvorečcích z lesa (*Jak Cílek Lídu našel*, 2006). Obrazový příběh M. D. Harda na obdobné téma neskřývá výchovné poslání, avšak apel v něm vyvažují záběry dosyta podněcující dětskou fantazii.

Matěj Dereck Hard (1985) vystudoval obor tvůrčí fotografie na Slezské univerzitě v Opavě. Je držitelem ceny Czech Press Photo 2017 a Czech Press

Photo 2010 (Canon Junior Awards). Ve volné tvorbě vytváří ucelené série ve stylu pop-artu, kdežto v komerční práci se zaměřuje na moderní město a na portréty pro magazíny o životním stylu. To nejlepší ze svých snímků shrnul v publikacích *Street Kids* (2012), *Classic Steps a Photoman!* (obě 2014). Autorskou knihou *Zulíčníci* poprvé oslovuje i dětské čtenáře.

JANA KLIMENTOVÁ

TRABLE S TÁTOU

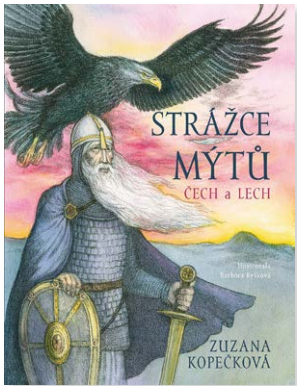
Ilustrovala Marie Urbánková
Praha, Pikola 2018, 112 stran
ISBN 978-80-7549-651-5
věk **10+**

Oslava Markétčiných desátých narozenin se nečekaně zvrtné a dívku neteší už ani vytožený nový mobil od táty. Ostatně právě náhodně zachycený telefonát prorazil až dosud bezpečné hradby domova, z něhož tatínek překotně prchá za novou známostí. Markétka však nemá jenom trable s tátou, ale i s opuštěnou maminkou propadající zoufalství. Autorka o všem citlivě referuje z přímé perspektivy hrdinky, jejíž víra v rodičovský smír není projevem dětské naivity, nýbrž výrazem přirozené touhy po zázemí. Jana Klimentová se nezpronevěří realistickému nahlížení mezilidských vztahů tím, že by nabídla jednoznačně šťastný závěr, nicméně publikum může být spolu s dívkou spokojeno, protože „naděje tu je“. Celostránkové ilustrace i drobné viněty Marie Urbánkové se vedle klíčových postav zaměřují na předměty běžné potřeby, které čtenářům připomínají, že život neutvářejí pouze zlomová odhalení, ale také drobné, opakující se a zdánlivě všední chvíle.

Jana Klimentová (1952) vystudovala režii a dramaturgii na DAMU. Po studiích nastoupila do Čs. rozhlasu a uplatnila se zprvu jako asistentka režie, později jako samostatná režisérka literárních pořadů a rozhlasových her.

Od roku 1991 působila na volné noze jako redaktorka a novinářka, vyučovala herectví na Konzervatoři Jaroslava Ježka. Je spoluautorkou knižního rozhovoru se spisovatelem Alexandrem Klimentem *Tři žíně* (2009). Předškolním dětem nabídla prózu o sourozenecké žárlivosti *Ema nejde do školky* (2010), převedenou i do rozhlasové podoby, a také humorné vyprávění s logopedickou zápletkou *Lea a R* (2015).

Marie Urbánková (1995) absolvovala v roce 2018 bakalářské studium v ateliéru filmové a televizní grafiky na VŠUP, kde dále pokračuje v oboru magisterském. Zabývá se ilustrací, animací, pořádáním workshopů a výtvarných dílen pro děti. Pravidelně spolupracuje s časopisem *Raketa*.

ZUZANA KOPEČKOVÁ

STRÁŽCE MÝTŮ - ČECH A LECH

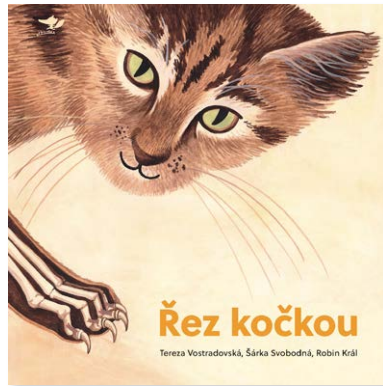
Ilustrovala Barbora Kyšková
Praha, Nakladatelství Logos 2018,
208 stran
ISBN 978-80-906707-6-1
věk **12+**

Interpretací slovanských legend a pověstí zapsaných v Kosmově kronice vznikl nejprve scénář, který pak Zuzana Kopečková převedla do románové podoby. Třináctiletý Martin je se svou mladší sestrou nucen – jak už to v zápletkách fantasy chodívá – trávit prázdniny u prastrýce na venkově. Zděšení, že si zapomněl notebook, a jeho nezájem o všechny okolní krásy se ale obrátí ve velké dobrodružství, když se chlapci u hradní zříceniny začne zjevovat černý pták Perun a když naleznou meč jako z rytířských eposů. S pomocí této rekvizity se chlapec přenesse do dávné minulosti, kde čelí řadě úkladů a úkolů v boji s nelítostnou Moranou a jejím dračím sluhou Zmejem. Autorka text zalidňuje plnokrevnými postavami z úsvitu věků – vedle zpočátku rozporuplného Lecha seznámí hrdinu i s bájným praotcem Čechem, jeho družiníky a třemi dcera-mi vojvody Kroka.

Zuzana Kopečková (1959) vystudovala VŠE a DAMU a pracuje jako dramaturgyně a scenáristka. Podílela se na dokumentárním cyklu *Ztracená duše národa*. Pro programy České televize vybírá hodnotná díla francouzské kinematografie – francouzská vláda jí v roce 2014 udělila rytířský Řád umění a literatury. Je autorkou

scénářů celovečerních filmů *Sedmá struna*, *Kohoutí rytíři* a *M a její příběh*. Český rozhlas uvedl tři její „minutové hry“. Za drama *Tlustá tenká* (2007) byla nominována na Cenu Alfréda Radoka. Románem *Strážce mýtů* nyní debutuje jako prozaička.

Barbora Kyšková (1954), absolventka AVU, se věnuje volné tvorbě, restaurátorství a výrobě kulis. V knižní ilustraci pro děti se zaměřuje na fantastiku, jak prokazuje doprovodem k *Hodinovému strojku* (č. 2006) Philipa Pullmana, ke *Kronice Prydainu* (č. 2004) Lloyda Alexandra nebo k novému českému vydání (2007) pohádky Astrid Lindgrenové *Ronja, dcera loupežníka*. Tajuplné výtvarné polohy osvědčila i v knihách Daniely Krolupperové *Společenstvo klíčníků* (2012), *O'Bluda* (2013) a *Zločin na Starém Městě pražském* (2014).

ROBIN KRÁL - ŠÁRKA SVOBODNÁ - TEREZA VOSTRADOVSKÁ

ŘEZ KOČKOU

Ilustrovala Tereza Vostradovská
Praha, Běžiliška 2017,
72 nečíslovaných a rozkládacích stran
ISBN 978-80-907052-0-3
věk **8+**

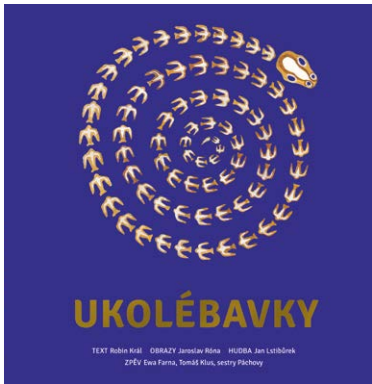
Kde ve svazku s osmi nahodile vybranými tably, která jsou moderní ozvěnou výkresů z muzejních depozitářů, hledat řád? Komentovaný řez kočkou domácí – jakož i řez sopkou, masožravou rostlinou, lidským okem, trubkou, Národním divadlem, parníkem a skafandrem – nám signalizuje, že tematickým svorníkem publikace není sám obsah, ale způsob jeho podání. Pokud se čtenář přiměje prozkoumat, „jak je to uvnitř uděláno“, dostane se mu překvapivých souvislostí. Žádoucí propojení exponátů zajišťují verše oceňovaného básníka Robina Krále. Libreto Šárky Svobodné postupuje v intencích české uměleckonaučné literatury pro děti, která jde Evropě čas od času příkladem. Koneckonců kresby talentované výtvarnice Terezy Vostradovské rozšiřují sdělení knihy na dvojnásobnou plochu jako důkaz toho, že útroby věcí živých i neživých – ač pro studijní účel vypreparované – jsou vždy zajímavější, než se zprvu jeví.

Robin Král (1981) – podrobněji na předešlé straně

Šárka Svobodná (1988), absolventka oboru východoevropská studia na FSV UK, reprezentovala Česko v orientačním běhu (2. místo na juniorském

MS 2007). Její pohnutý sportovní příběh zachycuje knížka Robina Krále *Na dlouhou trať* (2016). Publikace *Řez kočkou*, u níž je autorkou konceptu a spoluvtůrkyní libreta, představuje její literární debut.

Tereza Vostradovská (1988) se po vystudování VŠUP (filmová a televizní grafika) věnuje ilustraci, animaci, grafickému designu a vedení výtvarných workshopů. Její ilustrace doprovázejí leporelo Robina Krále *Franta spadl blízko školy* (2015) či kuchařskou pohádku Markéty Hrubéšové *Pan Barbora a jeho kamarádi* (2017). Autorská kniha *Hravouka* (2016) jí vynesla Zlatou stuhu (za text) a nominaci na cenu Magnesia Litera.

ROBIN KRÁL UKOLÉBAVKY

Obrazy doprovodil Jaroslav Róna, hudba Jan Lstibůrek, zpěv Ewa Farna, Tomáš Klus a sestry Páchovy
Praha, Pikola 2017, 48 stran + CD
ISBN 978-80-7549-533-4
věk **10+**

Konceptuální titul vydaný péčí Pikoly zůstal přes veškerou snahu partnerů a editorů bez větší kritické odezvy. Zatímco Královo poetické *Vynálezárium* zaujalo porotce literárních cen i učitele literární výchovy, písňové texty bývají v tomto směru opomíjeny, třebaže i ony svěbytně a v přesné prozodii navazují na širší folklorní, potažmo básnickou tradici. *Široký pán* na nás kainerovsky pomrkává dokonce i v malbě Jaroslava Róny a *Ticho* jako by vystoupilo z básní Jana Skácela, jež svého času zhudebňoval Hradišťan. Působivá je *Pohádka pro usnutí*, kde se mísí odvěká báchorečnost s touhou, jelikož „vosková svíčka plápolá,/ říkej mi pohádku/ dokola“. Rónovy obrazy opět podporují symbolickou expresivitu sdělení, což spolu s možností poslechnout si zařazené básně v interpretaci známých zpěváků činí z *Ukolébavek* mimořádný celek.

Robin Král (1981) vystudoval estetiku na FF UK a scenáristiku na VOŠ při Konzervatoři Jaroslava Ježka, kde nyní vyučuje. Jeho doménou je poezie pro nejmenší. Svět dětských tužeb a fantazií povzbuzuje v pásmech *Šimon chce být krotitelem*, *Z Kroměříže do Paříže* (obě 2011) a v netopýřím 3D leporelu *Ferdinande!* (2013, Zlatá stuha za ilustrace). Vedle toho skládá

(či překládá) písňové texty pro Divadlo Spejbla a Hurvíнка (hry *Hurvínek mezi osly*, *Jak s Máničkou šli všichni čerti*) a pro kapelu Toxique. Za poeticko-technický vzorkovník básnických forem *Vynálezárium* (2015) obdržel Magnesii Literu v kategorii knih pro děti a mládež.

Jaroslav Róna (1957), malíř, sochař, scenograf a herec, absolvoval VŠUP v ateliéru sklářského výtvarnictví. Za studií spoluzaložil skupinu Tvrdohlaví. S kolegy Františkem Skálou a Alešem Najbrtem vystupuje v divadle Sklep a tvoří skupinu Tros Sketos. Vytvořil mj. pomník Franze Kafky (2013) v pražské čtvrti Josefov, plastiku Malého maršana (2005) v Dejvicích a na Ještědu či jezdeckou sochu markaběte Jošta (2015) v Brně. Ilustračně vyzdobil např. bibliofilii Franze Kafky *Popis jednoho zápasu* (2007) nebo výbor povídek E. A. Poea *Démon zvrácenosti* (2013).

DANIELA KROLUPPEROVÁ TAJE OLIVOVÉHO HÁJE

Ilustrovala Eva Chupíková
Praha, Portál 2018, 120 stran
ISBN 978-80-262-1338-3
věk **5+**

Po dobrodružstvích z českých parků, luhů a hájů, kde se odehrávaly předchozí přírodopisně laděné pohádky Daniely Krolupperové, zavede autorka čtenáře až na levandulí provoněné pobřeží francouzské Provence, do městečka mezi mořem, cypřiši a horami. Čtyři víly, které sem z různých končin zavál divoký mistral, semkne úsilí zahnat rozmáhající se smutek. Přírodopysná složka zůstala tentokrát v pozadí křehkého příběhu o tom, že k proměně svého okolí stačí odhodlání uskutečnit zdánlivě nepatrné dobrodružství. Miniatura dýchající Středomořím není jen obdivnou poctou pestré provensálské krajiny, ale i životnímu stylu zdejších obyvatel. Ti si totiž v pravidelném rytmu práce a siesty dokáží náležitě vychutnat každíček okamžik, zatímco víly dohlížejí na úrodu oliv, levandule a v útulných kavárnách vylepšují svými kouzly dokonce i chuť kávy.

Daniela Krolupperová (1969) po studiích severských jazyků na FF UK pracovala jako redaktorka České tiskové agentury. Nyní se věnuje překladatelství a literární tvorbě. Starším čtenářům adresovala knížky s historickou tematikou, například *M. D. Rettigová – Tajný deník schovanky* (2006) či detektivku z 19. století *Zločin na*

Starém Městě pražském (2014, Zlatá stuha). Její zájem o dějiny se promítl do svazku *Historie Evropy* (2011, s R. Fučíkovou, Zlatá stuha). V nakladatelství Portál vydala pohádky pro mladší školáky *Zákeřné keře* (2010), *Rybí sliby* (2011), *Mizící hmyzíci* (2013) a *Jde sem lesem* (2016, vše s ilustracemi Evy Chupíkové). Píše rovněž pro albatrosí edice *První čtení* a *Druhé čtení* a nevyhýbá se ani látkám citlivě zobrazujícím problematiku stránky dětství.

Eva Chupíková (1974), původem ze slovenského Ružomberka, vystudovala filozofii a anglickou filologii na FF UP v Olomouci. Zaměřuje se na digitální grafiku, ilustraci a knižní tvorbu pro děti. Za interaktivní autorské knihy *Můj prázdninový deník* (2011) a *Moje hrady a zámky* (2015) získala nominaci na Zlatou stuhu. Ve vlastním nakladatelství Hranostaj vydává sérii hravých průvodců *S pastelkami po ...*, přibližující významné architektonické památky našich měst a venkovských sídel. Projekt čítá už přes šedesát titulů.

DOMINIK LANDSMAN LAPUŤÁK A KAPITÁN ADORABL

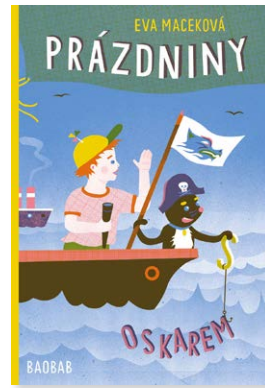
Ilustroval Peter Stankovič
Praha, Pikola 2017, 248 stran
ISBN 978-80-7549-490-0
věk **7+**

Jsou prázdniny a Čeněk se s potrhlym tátou Vlastimilem a úzkostlivou mámou Vlastou jako vždycky dohrkal na jeden plácek k moři. Jenže až letos ve skalách u pláže narazí na kapitána s dřevěnou nohou a páskou přes oko, před nímž by se rozklepal i zatvzrelci John Silver, Hook a Achab. Ošlehaný mořský vlk Adorabl bere chlapce na plavbu za bájným lapuťákem do laguny, kde se to hemží prapodivnými pidilidmi a obrovitými potížemi jako v satirách Terryho Pratchetta. Leč nenechme se zmást, že by v Sedmimoří zůstalo jen u krvelačného poštuchování příznačného pro nejrozježenější ukázky žánru fantasy. Ve skvostně ilustrovaném symbolickém příběhu o tom, že namísto honění se za chimérou je lepší nepřehlédnout, co nám tak dlouho okorává v hrsti, dloube Dominik Landsman podvratným humorem do „účastníků zájezdu“, jejichž život je idylka pouze navenek. Jako obhájce „moderního fotrovství“ cítí, že mužský princip se dnes pod vlivem řady faktorů nachází v krizi a že bude líp tátům i synům (ba i dědečkům), když se to nejcennější z chlapské duše konečně zmátouří.

Dominik Landsman (1985) vystudoval obor podnikové finance na VUT Brno. Zkušenosti z neplánované

rodičovské dovolené zaznamenal v blogu, z nějž mj. sestavil humoristické soubory *Deníček moderního fotra – Proč by muži neměli mít děti* (2014), *Deníček moderního fotra 2 aneb Pánbůh mi to oplatil na dětech* (2015) nebo *Dovolená s moderním fotrem* (2018). Aktuální satiru předkládá v próze *Továrna na debilno* (2017).

Peter Stankovič (1960) se po absolvování bratislavské Školy umeleckého priemyslu věnoval malbě, ilustraci, grafice a komiksu. Autor animované znělky posledního federálního MS v hokeji (1992) přispíval do dětských časopisů *Zornička*, *Ohník* a *Kamarát*. Vyzdobil např. druhohorní pojednání *Dinosaurie – O rodině Brontosaurovcov* (1992) Emílie Činčurové, pohádku *Královský detektiv Sebastián* (2013) Václava Šuplaty nebo kuchařku *Z hrnca do pohádky* (2014). Lyričtější polohu své komiky osvědčuje v knize *Krajina snežnosti* (2014, s P. Berem).

EVA MACEKOVÁ PRÁZDNINY S OSKAREM

Textem doprovodila Tereza Horváthová
Ilustrovala autorka
Praha, Baobab 2018,
60 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7515-072-1
věk **4+**

Publikace formátu A3 navazuje na oceňované album *12 hodin s Oskarem*, které s dětmi předškolního věku hravou metodou procházelo základní dovednosti z oblasti věcného učení. I zde na malé zapůsobí přitažlivá kombinace retro kresby a radostí spjatých s letní pohodou. Kocour zůstává vtipným vypravěčem příhod, jež chlapec Oskar prožívá s dědou na venkově. Autorky vybízejí k domalování subtilních příběhů, k poznávání květeny, zvířat a všeho, čeho je možné dopátrat se v lese, u rybníka, v místním obchodě nebo při práci na statku. Zvědavost podporují množstvím pozoruhodných detailů a pobídkami proti zahálce: co třeba zkusit sepsat přehled cen vybraných potravin z krámku nebo udělat smaženici podle dědova receptu? Vybere si každý podle svého gusta. Vznikla tak prázdninová kniha, k níž se budeme rádi vracet.

Tereza Horváthová (1973), absolventka romanistiky na FF UK, je spolumajitelkou rodinného nakladatelství Baobab a iniciátorkou festivalu Tabook. Je mj. spoluautorkou povídkového cyklu *Max a Saša aneb Zápis-ky z našeho domu* (2009, s manželem J. Horváthem) a dendrologického pásma *Stromovka aneb Abeceda*

vzácných či všelijak nádherných stromů (2010, s J. Dvořákem). Podle její prózy *Modrý tygr* (2005, Zlatá stuha v kategorii Krásná kniha jako celek) byl natočen stejnojmenný koprodukční film (2011, režie Petr Oukropec).

Eva Maceková (1984) studovala VŠUP v ateliéru textilního návrhářství a ateliéru ilustrace a grafiky. V tvorbě využívá nejrůznější techniky, které účelně kombinuje. Podílela se na baobabích souborech *12 nejmenších pohádek* (2011 a 2015) a *12 malých hororů* (2013). Za knihu *12 hodin s Oskarem* získala ocenění Nejkrásnější kniha roku (2013) a prémii knižního veletrhu v Boloni.

HANA LEHEČKOVÁ CO SE DĚJE V PODPOSTELÍ

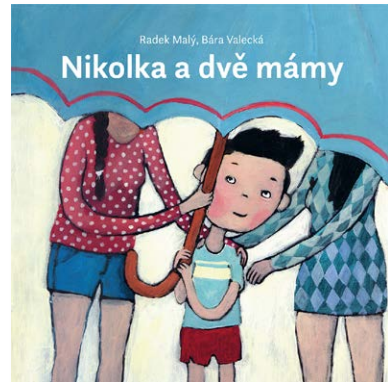
Ilustroval Ondřej Dolejší
Praha, Fragment 2018, 76 stran
ISBN 978-80-253-3777-6
věk **5+**

Půltucet krátkých pohádek o dětech, jimž strach ze tmy, noční můry, stesk nebo třeba jen obyčejná nuda brání oddat se klidnému spánku, se spolu se závěrečnou sedmou historkou o notorickém spáči odehrává v krajině Podpostelí. Její obdélníkové ostrůvky se rozkládají pod každým lůžkem určeným k přespání, vlakové lehátko nevýjímaje. V chuchvalcích prachu mezi pohozenými hračkami a zapomenutými ponožkami přebývají mluvící pavouci, skřítkové, bubáci i snovovci pověřeni každonoční scénaristickou prací vysílanou do hlaviček nejmenších, přičemž dlužno zdůraznit, že starosti oněch tvorů se nápadně podobají těm lidským. Pohádková nokturna Hany Lehečkové si pohrávají s motivem snu, v němž se nespavcům dostane výchovné lekce či návodu, jak překonat strach. Příští večer se tím pádem vyznačuje spikleneckým očekáváním, co jim zase představitelé Podpostelí uchystali za novinku.

Hana Lehečková (1990) vystudovala obor teorie a kritika na DAMU. Věnuje se rozhlasové a divadelní tvorbě. Roku 2012 vyhrála dramatickou soutěž Švandova divadla, jež následně uvedlo její hru *V(y)chod*. Napsala několik rozhlasových pohádek a pro večerní cyklus *Hajajá* i desetidílný seriál

Vesmírné putování komety Julie (2018), který byl v sedmapadesátileté historii pořadu poprvé odvysílán živě. Soubor *Co se děje v Podpostelí* je její knižní prvotinou.

Ondřej Dolejší (1988) absolvoval studia interaktivní grafiky na VOŠ Václava Hollara a poté obor animovaná tvorba na FAMU. Pracuje jako grafický designér a ilustrátor. Vytvořil obrazový doprovod k e-learningovému programu Národního muzea *Dotkni se 20. století*. Ilustroval interaktivní knížky *Bojovníci* (2017), *Jak se stát hvězdou* (2017) a *Jak se stát mistrem vypravěčem* (2017).

RADEK MALÝ - BÁRA VALECKÁ NIKOLKA A DVĚ MÁMY

Ilustrovala Bára Valecká
Praha, Nakladatelství Cesta domů 2018, nestránkované leporelo
ISBN 978-80-88126-39-3
věk **3+**

Název leporela o chlapečkovi a jeho dvou maminkách skrývá překvapení. Nezbyvá než prozradit, že tyto mladé ženy jsou jednovaječná dvojčata a že si občas v „nelehkých situacích“ navzájem pomůžou. Obě zůstanou s Nikolkou a stanou se jeho maminkami – a obě mají své radosti a zájmy, které nám hošík ochotně vyloží sám. Obě rády malují, jenže zmrzlinu má každá ráda jinou; obě rády tancují, ale jedna z nich to umí líp... Radek Malý se s humorem roze-psal o „jiné formě“ rodiny a láskyplných poutech, která jsou přesto neokázale harmonická. Vesele působí i ilustrace, které Bára Valecká vytvořila technikou akvarelu na černém podkladě.

Radek Malý (1977) vystudoval bohemistiku a germanistiku na FF UP v Olomouci. Pedagogicky působí na FSV UK a na své alma mater, uplatňuje se rovněž jako překladatel německých básníků. Jeho poezie pro děti i pro dospělé se setkala s příznivou odezvou jak u čtenářů, tak u kritické obce: sbírka *Větrní – Zcestné verše* získala Magnesii Literu za poezii 2005. V souboru *Kam až smí smích* (2009) zúročil své básně a říkadla pro školní čítanky. Na melancholicky laděnou básnickou knihu *Listonoš vítří* (2011, Magnesia Litera 2012, Čestná listina

IBBY 2014) navázal sbírkou *Moře slané vody* (obě s ilustracemi Pavla Čecha). Obdobné nálady si hýčká také pohádka *František z kaštanu, Anežka ze slunečnic* (2006 a 2017, s ilustracemi Galiny Miklíkové). S Renátou Fučíkovou vytvořil podmanivý knižní portrét *Franz Kafka – člověk své i naší doby* (2017).

Bára Valecká (1986) po absolutoriu filmové a televizní grafiky na VŠUP pracuje ve studiu Hafan film Jana Baleje. Věnuje se převážně loutkové animaci. Podílela se na středometrážním filmu *Až po uši v mechu* (2015, spoluautorka scénáře, režie s F. Pošivačem). S nakladatelstvím spolupracovala i na titulu Marky Míkové *Smutek jí utek* (2016).

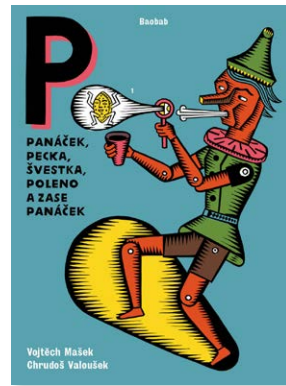
RADEK MALÝ – PAVEL ČECH POŠTOU HAVRANÍ

Ilustroval Pavel Čech
Havlíčkův Brod, Petrkov 2018, 60 stran
ISBN 978-80-87595-68-8
věk **10+**

Poštou moudrých havranů k nám přilétla knížka vzniklá z neobyčejného setkání básníka s malířem. Není to v dějinách české literatury pro děti poprvé, kdy verše ilustrovaly již existující obrazy: vzpomeňme na Jaroslava Seiferta, jehož inspirovali Mikoláš Aleš a Josef Lada, na Františka Hrubína a Jana Skácela okouzlené zase pastely Josefa Čapka, anebo na Josefa Broučka, který v cyklu *Obrazárna* přiblížil řeči vázanou nejvýznamnější díla světového výtvarného umění. Pavel Čech podvakrát výtvarně doprovodil lyrické sbírky Radka Malého a nyní se jejich úlohy obrátily, aniž musel básník vzít do ruky štětec, neboť je to právě šestadvacet kolegových výjevů, jež se staly východiskem pro následnou slovní konkretizaci. Na dvoustránkách díla tak vyrůstá země Jakokdyby, v níž temně modré nebe splývá s dálavou moře, a to se vzápětí mění v moře knih, kde se postavy z obrazů ztrácejí stejně jako v městských labyrintech a zákrutech vlastního srdce. Není zapotřebí strachovat se o jejich osud – i když zatím posílají pozdrav z mysu Bezna-děje a marně čekají na tajná znamení, autoři už spojenecky pomrkvávají na čtenáře, rozsvěcují majáky i světla za oknem. Kladou přitom otázky zdaleka ne řečnické a zvou jimi k dialogu obra-zu a slova obecně bez rozdílu věku.

Radek Malý (1977) – podrobněji na předešlé straně

Pavel Čech (1968) – podrobněji na straně 7

VOJTĚCH MAŠEK – CHRUDOŠ VALOUŠEK PANÁČEK, PECKA, ŠVESTKA, POLENO A ZASE PANÁČEK

Ilustroval Chrudoš Valoušek
Praha, Baobab 2017, 94 stran
ISBN 978-80-7515-072-1
věk **5+**

Celostránkové barevné linoryty a komiksové vstupy Chrudoše Valouška vynesly velkorysému projektu v grafické úpravě Juraje Horvátha nejen Zlatou stuhu za výtvarný počin roku, ale i vítězství v soutěži o nejkrásnější českou knihu pro děti a mládež 2018 a hned nato vydání v Nizozemsku. Nepřehlédžeme však rozkochaný vklad pohádkového libreta Vojtěcha Maška: kluk Pěta si povídá s mluvícím polínkem, jež mu vyjevuje svůj příběh počínaje zrozením z plodu švestky. Z pecky stává další ovocný strom. Ten v jedné epizodě považuje pan docent za cizokrajný a je náramně zklamán, že se zmylil, a tak nazlobeně odjede do Austrálie a do domu se nastěhuje španělská rodina, která dá slivoň skácat a jako poleno panáček posléze putuje světem dál. Cesta hrdivy v dialogu s jeho kamarádem neustále hýří novými nápady, a rozvíjí tak tradici alotrií Pinocchia Carla Collodiho nezměnitelným absurdním humorem.

Vojtěch Mašek (1977), libretista a výtvarník, vystudoval scenáristiku na FAMU. S Džianem Babanem se podílel na inscenaci *Monstrkabaret Freda Brunolda*, z níž vzešla komiksová trilogie *Sloni v Marienbadu – Za vším hledej doktora Ženu – Poslední chobotango* (2004–2009). Je

podepsán i pod alby *Ve stínu šumavských hvozdů* (2011) a *Drak nikdy nespí* (kresby Jiří Grus, 2015). Kreslí komiksy pro časopisy A2 (*Hovory z Rezidence Schlechtfreund*), *Cinepur* (*Binderiana*) a *Hype* (trilogie *Zločiny doktora Ženy*). S Markétou Hajskou a Mášou Bořkovcovou vytvořil triptych *O příběhu*, komentující osudy českých a slovenských Romů. Spolupracoval na scénáři oceňovaného filmu *Křížáček* (2017).

Chrudoš Valoušek (1960), absolvent VŠUP, pracoval v 80. letech jako noční hlídač, topič a správce depozitáře. Svými dřevorezy a linoryty nezaměnitelně ilustroval mj. knihy *O Zlaté mrkvi* (2003) Renaty Bellingerové, *Zazí v metru* Raymonda Queneaua či *Ďáblův slovník* (obojí 2010) Ambrose Bierce. Laureát Ceny Revolver Revue 2010 získal za album *Chrudošův mix přísloví* (2008) ocenění Nejkrásnější kniha světa, udělované na veletrhu v Lipsku. V roce 2013 překvapil rodinou taškařicí *Chrudošův zvěřinec*, v němž blok, sešit a dvojité maska vytvoří interaktivní knihu pro všechny generace.

JANA MAREŠOVÁ NEBOJME SE BÁT

Ilustrovala Michaela Kukovičová
Praha, Práh 2018, 110 stran
ISBN 978-80-7252-767-0
věk **5+**

Hlavním hrdinou osmi příběhů je strach personifikovaný v podobě Tremuly, Děsovice, Hypochondříka, Tmavruše, Nejistotníka, Smrtonošky či Arachnice – vždy však znepřijemňuje život těm, kdo s těmito nevtanými společníky zatím neumějí zatočit. Byť svazek závěrem nabízí proti úzkostem Superzaklínadlo doporučující tíživé pocity doslova fyzicky setřást, jeho největší přínos tkví v něčem jiném. Ukazuje dětem, že strach den co den provází každého z nás a může mít i užitečnější převleky, například v podobě předvídaté obavy nebo motivující trémy. Návodné texty míří též k rodičům a pedagogům, kterým vysvětlují, jak dítěte ochromení zbavit a přetavit tuto základní lidskou reakci k obecnému prospěchu. Vynalézavě názorné koláže Michaely Kukovičové zhmotňují strach v barvitých podobách, aby zviditelněním negativní emoce pomohly malým strašpytlům nebát se bát.

Jana Marešová (1975) je absolventkou marketingových studií na Fakultě multimediálních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Působí ve sféře propagace a projektového managementu. Jako certifikovaná instruktorka se aktivně věnuje hipoterapii. V literatuře se představuje poprvé.

Michaela Kukovičová (1968) vystudovala animaci na VŠUP, kde nyní vyučuje v ateliéru ilustrace a grafiky. Charakteristický výtvarný rukopis jí vynesl řadu ocenění. Za řešení knihy Olgy Černé *Kouzelná baterka* (2004) získala Zlatou stuhu v kategorii Krásná kniha jako celek. Díky ilustracím k titulu Aleny Ježkové *Prahou kráčí lev* (2008) zvítězila v příslušné kategorii výroční soutěže o Nejkrásnější české knihy. Doprovod knihy *To je Praha* (2015), kterou s Olgou Černou koncipovala jako poctu kolegovi Miroslavu Šaškovi, byl nominován na Zlatou stuhu a dílo dále obdrželo čestné uznání na veletrhu v Boloni.

VOJTĚCH MATOCHA PRAŠINA

Ilustroval Karel Osoha
Praha, Paseka 2018, 264 stran
ISBN 978-80-7432-910-4
věk **9+**

Mobilní signál, GPS i baterie všeho druhu, zkrátka elektřina i bezdrátové spojení obecně v uličkách téhle čtvrti selhávají, navíc rodičovský dozor nad třináctiletými odvážlivci byl vypuzen za obzor, aby nezačláníl. Jinak by to v misi do ponurých zákoutí Prašiny, která se v románu Vojtěcha Matochy rozprostírá kdesi v druhém pražském obvodu, ani nešlo. Autor vrhá Jirku, Tondu a matematicky nadanou amazonku En přímo *in medias res* a přes dvě stě stránek je vydává všanc bandě dospělých hamižníků prahnoucích po tom, aby moc Prašiny porušila demarikační linii a město čelilo zatmění, jež se dá reálně zpeněžit líp než činžák plný garsonek. Poklonu Foglarově stínadelské trilogii text obezřetně vystavěl spíš na laškování s motivy než na upoceném odvozování – a orámoval ji pátráním po stroji z dílny geniálního protivníka vynálezce Františka Křížáka. Mafiánské dusno jako z počítačových her a intriky, které přizívuje i Jirkův děda dávající mládeži vysvětlení po troškách, dávají za pravdu steampunkerům, že svíčky měly něco do sebe. Analogoví lidé si byli přinejmenším blíž.

Vojtěch Matocha (1989) absolvoval obor matematické metody informační bezpečnosti na MFF UK

a v současnosti spolupracuje na vývoji softwaru pro mobilní telefony a čipové karty. Tři roky vedl skautský oddíl. Kratší beletristické texty publikoval v kolektivních sbornících, odborné na serveru *iliteratura.cz*. Románem *Prašina* v próze pro děti a mládež debutuje.

Karel Osoha (1991), student filmové a televizní grafiky na VŠUP, se v roce 2015 podílel na kolektivní výstavě v rámci festivalu Komiksfest a na sborníku české mangy *Vějíř*. Jeho dosavadním největším úspěchem je komiks podle scénáře historika Pavla Kosatíka *Češi 1948 – Jak se KSČ chopila moci* (2016, cena Muriel 2017 za nejlepší kresbu), uzavírající seriál o přelomových událostech našich moderních dějin. Ilustroval román *Každý má svou lajnu* (2017) Petry Dvořákové a přispěl též do sborníku *Rychlé šípy a jejich úžasná nová dobrodružství* (2018).

MICHAELA MLÍČKOVÁ JELÍNKOVÁ

DOBRODRUŽSTVÍ PANA KOLEČKA – POHÁDKY OD HVĚZDY

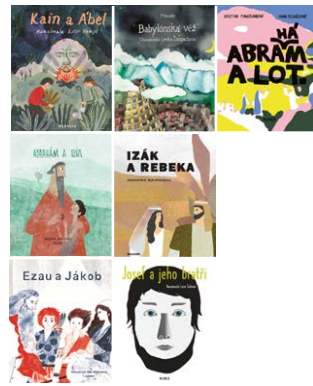
Ilustroval Jan Laštovička
Praha, Grada Publishing 2017,
152 stran
ISBN 978-80-271-0314-0
věk **6+**

Ve svazku uměleckonaučných pohádek se šťastně potkaly přání maminky Mlíčkové zabavit neposedného synka a realistické kresby Jana Laštovičky, okořeněné notnou dávkou komiky. V každém klukovi je přece skryta touha po oživlém dopravním prostředku, a ještě víc po hrdinovi, jakého zosobňuje autobus Šemík – pro znalce veteránský model Karosa ŠM 11 –, který jen taktak unikl sešrotování. Pan Kolečko, řidič ve výslužbě, svého letitého parťáka vykoupil a s pejskem Šikulou začíná vyrážet na výlety, přičemž na počasí ani na defekty nehledí. A protože v revíru je i obora Hvězda, lze je podnikat hvězdovitě. Trojice poznává významné památky i zákoutí katastrálního obvodu Prahy 6 s oprávněnou vírou, že o bitvě na Bílé hoře nebo o roli břevnovského kláštera se nemusejí dozvídat jenom děti pražské. A ruku na srdce: tuší vůbec i ony, kudy protéká Libocký potok, kde má velkoměsto malebnou čtvrt Kocourka a že pár set metrů od nového outletu leží historicky cenná Přední Kopanina?

Michaela Mlíčková Jelínková (1976) vystudovala diplomacii a mezinárodní vztahy na VŠE a evropská studia na Institutu politických studií ve Štrasburku. Pracovala jako průvodkyně,

mluvčí a copywriter v Bruselu i v Praze. Jako bloggerka přispívala na webové stránky týdeníku *Respekt*. Autobusová *Dobrodružství pana Kolečka* jsou její knižní prvotinou.

Jan Laštovička (1979), absolvent oboru výtvarná výchova – pedagogika na PedF UK, se věnuje hlavně knižní a časopisecké ilustraci. Upozornil na sebe atlasem *Abeceda (z) měst* (2015). Kromě autorských knih pro děti vydává bibliofilie pro dospělé: barevnými linoryty vybavil např. povídku Jana Zábrany *Pšovod Gerža* (2009) či hororový příběh H. P. Lovecrafta *The Hound* (2014). Jeho ilustrace znají i čtenáři *Židovských listů*, filantropického magazínu *Umění darovat* nebo měsíčníku *Maxim*. Sbírá fotografie graffiti – ty přetvořil do dvojice ročenek s názvem *Pictures*.

IVANA PECHÁČKOVÁ

EDICE MANAMANA 2: KAIN A ÁBEL – BABYLÓNSKÁ VĚŽ – ABRAHÁM A LOT – ABRAHÁM A IZÁK – IZÁK A REBEKA – EZAU A JÁKOB – JOSEF A JEHO BRATŘI

Ilustroval kolektiv
Praha, Meander a Knižní stezka
k dětem 2018, 7 svazků po 28 stranách
v kompletu spojeném bandáží
ISBN 978-80-7558-050-4 (komplet;
v prodeji jsou i jednotlivé svazky)
věk **6+**

Peripetii vztahu k druhému člověku se věnuje nová sada knížek z edice *Manamana* (konkrétně svazky 2, 4, 5/1, 5/11, 6/1, 6/11 a 7 plánovaného cyklu adaptací biblických látek), neboť právě soužití „mě a tebe“ tvoří leitmotiv vstupních kapitol Starého zákona. Ať už jde o snahu zbavit se konkurenta v podobě bratra (*Ezau a Jákob*) potrestanou stigmatem (*Kain a Ábel*), nebo o trpké počátky rodokmenu Izraelitů, testují se soudržnost (*Abrahám a Lot*) a víra, dokonce odhodlání k nejvyšší oběti (*Abrahám a Izák*). Jakkoli tehdy Bůh-otec škodolibě rozmetal jediný pokus svých dětí domluvit se po lidsku (*Babylónská věž*), usiluje kolektiv vedený Ivanou Pecháčkovou o pravý opak. Volné pracovní listy vybízejí čtenáře, jejich rodiče a učitele nejen k diskusi nad rodinnými náměty stále živými, ale i k „tvorivému hledání“, jež by smysl přečteného provázalo s dosavadními znalostmi. V přístupech sedmi výtvarníků většinou nejmladší generace se odrážejí rozličné naturely od dramatické kresby divočiny „na východ od ráje“ až po písek Cháranu, avšak cíl je týž. Přiblížit židovsko-křesťanské kořeny evropské kultury tak, jak by o nich moudrý zprostředkovatel vyprávěl sám sobě: bez odrazujících okázalostí.

Ivana Pecháčková (1958) po studiích na VŠE působila jako komerční inženýrka v zahraničním obchodu a překladatelka ve svobodném povolání. V roce 1995 založila nakladatelství Meander. Její adaptátorské snahy se od roku 1997 soustřeďují na bohemika a pragensie (*Legenda o pražském Jezulátku*, *Legenda o Golemovi*, *Legenda o svatém Václavovi*). Za úvodní šestici biblických adaptací edice *Manamana* získala loni Cenu za nejkrásnější dětskou knihu veletrhu v Havlíčkově Brodě. Do češtiny převeďla miniatury Aldouse Huxleyho (*Vrány z Hruškovice*), Johna Irvinga (*Jako by se tu někdo snažil nevydat ani hlásku*) a Jamese Joyce (*Kočka a čert*) určené dětem a mládeži. Roku 2013 vykonala svatojakubskou pouť do Santiaga de Compostela.

Kolektiv ilustrátorů ve složení: Ester Nemjó (1992), Lenka Žampachová (1984), Kristina Fingerlandová (1991), Jakub Kouřil (1987) – podrobněji na straně 8, Taja Spasskova (1990), Saki Matsumoto (1983) a Lucie Šatková (1982).

DAISY MRÁZKOVÁ

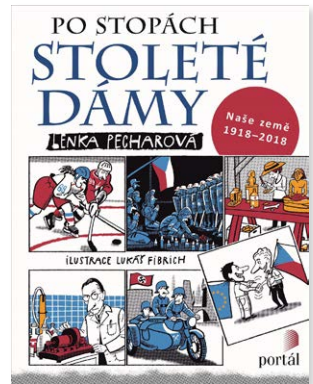
CHLAPEČEK A DÁLKA

Ilustrovala autorka
Praha, Baobab 2017,
24 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7515-062-2
věk **5+**

Nové sešitové vydání *Chlapeček a Dálky* připomíná křehký text, který se poprvé objevil už v roce 1969 v albatrosí edici *Korálky*. Ilustrace jsou však v tomto vydání Baobabu nové a vznikly pro potřeby „televizního čtení“ o několik let později. Detailní pozastavení Daisy Mrázkové u zdánlivě pomíjivých, a přitom zásadních situací v životě dítěte, jaké obnáší radost, smutek, pocit samoty či první vykonané dobro, má sílu metafor, jejichž hloubku umocňují kresby mrazu na okenní tabulce. Autorčin chlapeček přebývá v lesním ústraní, sbírá šišky a vnímá čarokrásnou zimní krajinu, když tu ho jeho přítelkyně Dálka přemluví k výletu, aby viděl úžasné a vznešené věci. Jenže brzy se mu zasteskne po domově: „Dálky bez malých chaloupek by byly smutné a malé chaloupky bez Dálek by byly také smutné.“ Akvarely a perokresby zasazené do cyklických dějů přírody povznášejí toto podobenství o přátelství, které s léty zraje jako dobré víno.

Daisy Mrázková (1923–2016) patřila k našim nejvýraznějším malířkám. Rozvíjela zejména tradici autorských obrázkových knih pro nejmenší děti. Přestože studia na VŠUP nedokončila, celosvětově se proslavila tituly *Neplač, muchomůrko* (1965), *Haló,*

Jácíčku (1972), *Neposlušná Barborka* (1973), *Můj medvěd Flóra* (1973 a 2011) nebo *Auto z pralesa* (1975), vesměs vydanými v nakladatelství Albatros. V poslední době se její odkaz připomíná v reedicích, v nových grafických úpravách – mj. *Co by se stalo, kdyby* (původně 1980, nově 2012) –, nicméně objevují se i dosud nezveřejněné práce, např. *Písně mravenčí chůvy* (2009).

LENKA PECHAROVÁ

PO STOPÁCH STOLETÉ DÁMY – NAŠE ZEMĚ 1918–2018

Ilustroval Lukáš Fibrich
Praha, Portál 2018, 184 stran
ISBN 978-80-262-1326-0
věk **9+**

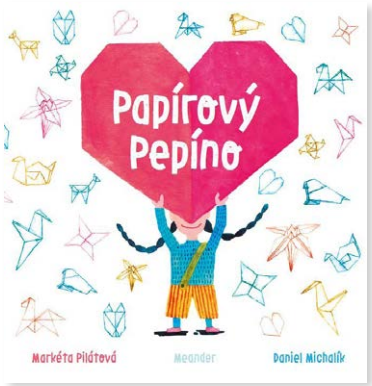
Paní Republika československá letos slaví dvojité kulaté narozeniny, přestože jí bylo za protektorátu ouvej a po rozvodu tolik zhubla. Kalendárium glosující její pozená léta rok za rokem tvarově připomene jubilejní spis *Dějiny Československa v datech* (1968), nicméně v nynějším ilustrovaném provedení pro mládež bez rudých šátek, zato s tablety v ruku nemůže být odlišnější. Při vši úctě k osudovým okamžikům státu, které neobstarají jen zauzlované „osmičky“, zohledňuje Lenka Pecharová zájmy jeho nejmladších občanů. V souladu s autorčinými pedagogickými záměry tedy přijdou ke slovu i archivní anekdoty, rébusy a kvízy. Vždyť nemají-li se dějiny zlověstně opakovat, nesmějí ustrnout. Dětský prožitek každodennosti přece obohatí i vědomí, kdy a proč se u nás začalo jezdit vpravo, kdy byla otevřena první zoo a kdy naši předci vyvinuli merkur, verzatiku, igráčka. A budoucí sociologové si rádi posvítí i na další české výdobytky, jako jsou semtex, bezpečnostní šrafování schodů anebo – proč to tajit – protialkoholní záchytná stanice.

Lenka Pecharová (1973) vystudovala historii a germanistiku na FF UK a učitelství a anglistiku na PedF ZČ v Plzni. Vyučuje v církevní základní

a umělecké škole v Praze 1. V nakladatelství Portál jí vyšly tituly „zábavné matematiky pro první stupeň ZŠ“ *Od blechy po slona* (2012) a *Počítáme s vitaminy* (2015). Systematické úsilí slučovat učební plány jednotlivých předmětů pomocí interaktivních prvků dokládá i v jednom z předešlých svazků volné knižní řady: v naučném průvodci *Po stopách Karla IV.* (2016).

Lukáš Fibrich (1974), absolvent VŠUP (filmová a televizní grafika) a FAMU (animace), se zabývá ilustracemi jazykových učebnic a přispívá do komiksových revuí *AARGH!* a *Bublifuk*. Ze spolupráce s časopisem *ABC* vytěžil komiksová alba o čiperném kocourovi *Mourrison* (2006) a *Mourrison 2, hrdina bez kázně a hany* (2010). Komickou zkratku na poli historiografie předvedl v ilustracích k próze Kláry Smolíkové *H. U. S. – Hus úplně světově* (2015) a ještě výrazněji v sérii *Obrázky z moderních československých dějin 1945–1989* (2016, libreto Jiří Černý, cena Muriel za nejlepší původní komiksovou knihu roku).

MARKÉTA PILÁTOVÁ – DANIEL MICHALÍK PAPÍROVÝ PEPÍNKO

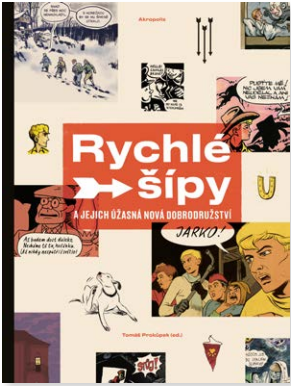
Ilustroval Daniel Michalík
Praha, Meander 2018, 64 stran
ISBN 978-80-7558-036-8
věk **7+**

Papírové skládky origami jsou milovnicí japonské kultury Markétě Pilátové natolik blízké, že na jejich starobylé kráse vystavěla další knihu pro děti. Objevily se už v jejich pohádkách o holčičce Kiko s ilustracemi Daniela Michalíka, jehož kresby a barevné papíry doprovázejí i příběhy skřítky Pepína. Mužiček s cůpkou žije zprvu v jednom papírnictví, které převzal jistý Mrzena po své zesnulé laskavé ženě. Nastává obtíž, jelikož pánové si nerozumějí, a tak se dohodou hledat štěstí jinde. Papírovými kouzly pomáhá, kde může: třeba kolibříkovi, aby se nebál vyletět z plážové boudy, anebo osvobodí vrabčáka připraveného k prodeji na ptačím trhu. Tyto zvířecí hrdiny, jiné postavy, ba i srdce – každá kapitola totiž zahrnuje jedno origami – si čtenáři mohou složit podle připojeného návodu.

Markéta Pilátová (1973) vystudovala romanistiku a historii na UP v Olomouci a pracuje jako publicistka, překladatelka ze španělštiny a učitelka potomků českých emigrantů v Brazílii a Argentině. V literatuře pro děti zaujala pohádkami *Kiko a tajemství papírového motýla* (2010) a *Kiko a tulipán* (2016). Malým čtenářům dále věnovala knihy *Víla Vivivíla a stíny*

zvířat (2009), *Víla Vivivíla a piráti jižního moře* (2010) a *Jura a lama* (2012). S chovatelem Markem Ždánským sepsala příběhy gorilí samice Moji (*Gorilí táta*, 2013) z pražské zoo.

Daniel Michalík (1974), absolvent ateliéru filmové a televizní grafiky VŠUP, působil nejprve v oboru uměleckého sklářství. Svá díla vystavoval mj. v Japonsku. Nyní se věnuje grafickému designu, volné tvorbě a digitální ilustraci. Výtvarně doprovodil knihy Markéty Pilátové o japonské dívence Kiko a *Poetický slovníček dětem v příkladech* (2012) Radka Malého.

TOMÁŠ PROKÚPEK (ed.) RYCHLÉ ŠÍPY A JEJICH ÚŽASNÁ NOVÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Do souboru přispěl kolektiv
48 libretistů a kreslířů
Praha, Akropolis 2018, 152 stran
ISBN 978-80-7470-203-7
věk **8+**

V letošním roce slavíme osmdesát let od vzniku fenomenálního komiksu, který poprvé vyšel na stránkách *Mladého hlasatele*. Výročí *Rychlých šípů* Jaroslava Foglara podnítilo editora Tomáše Prokůpka nejen k vytvoření dalšího případu slavné pětice, kterou už v posledním čtvrtstoletí uctil i zneuctil ne jeden pokračovatel, ale přimělo ho požádat o totéž další téměř padesátku duchovně spřízněných autorů. Svazek se dělí na tři části, nazvané *Jindy*, *Jinde* a *Skoro jako tenkrát*. Z „jiného času“ vyniknou příspěvky Pavla Čecha, Jiřího Gruse a Lucie Lomové, u níž *Rychlé šípy* zasahují už jako obyvatelé penzionu pro seniory. Prostřední pasáží dominují epizody Tomáše Kučerovského, Martina Šutovce a Pavla Bratského, zatímco v poslední části fanoušky pobaví mj. imitace Jury Stegbauera a Jiřího Petráčka, Nikkarina, Karla Osohy, Jana Pomykače či Vladimíra Tučapského. Publikaci doplňují tři zásadní studie k tématu: editor analyzuje význam seriálu pro další rozkvět komiksového žánru, Martin Foret líčí obtíže jeho „života po životě“ na pozadí politických proměn a Pavel Kořínek *Rychlé šípy* zasazuje do širšího kontextu naší dobrodružné literatury. Závěrem jsou přiloženy medailonky všech příspěvatelů.

Tomáš Prokůpek (1975) absolvoval Fakultu architektury VUT v Brně a v současnosti přednáší na FF UP v Olomouci. Editor komiksového sborníku *AARGH!* (od 2000) získal za své libreta ceny na festivalech v Bělehradě (2003) a Lodži (2008). Jako kurátor prezentoval postupný rozmach žánru doma i v zahraničí prostřednictvím výstav *Generace nula: Nová vlna českého a slovenského komiksu* (2007–2008, též knižně 2010), *Signály z neznáma: Český komiks 1922–2012* (2012–2013) či *Komiks v dějinách × Dějiny v komiksu* (obojí s Pavlem Kořínkem, Tokio, 2018). Autorsky se podílel na publikacích *Octobriana a ruský underground* (2004), *Kája Saudek* (2010), *Planeta Eden* (2010), *1001 Comics You Must Read Before You Die* (2012) a také na monografii *Dějiny československého komiksu 20. století* (s P. Kořínkem, M. Foretem a M. Jarešem, 2014). Připravil mj. souborné vydání stripů Ondřeje Sekory *Dobrodružství Ferdý Mravence* (2010) a *Knihu komiksů* (2013) Karla Franty.

EVA PRCHALOVÁ – EVA KOŤÁTKOVÁ PŘÍRUČKA MLADÉHO HLEDAČE

Ilustrovala Eva Kotátková
Praha, Paseka 2017, 296 stran
ISBN 978-80-7432-861-9
věk **12+**

Napínavý román pro mladší náctileté by se dal s trochou nadsázky nazvat zbeletrizovaným kurzem psychoanalýzy pro nepolibené začátečníky. S dospívajícím Julkem, který s upřímností posledních měsíců „věku nevinnosti“ pátrá po pohřešovaném dědečkovi, jenž se před dvaceti lety nevrátil z nákupu, se nejprve vydáváme až do energeticky mocného nitra egyptských pyramid. Hned poté mu Eva Prchalová jako správná koučka předepíše i neméně objevnou expedici do zákutí zatím nepřiliš ovládané duše, kde to vě touhou vyznat se v desítkách nových podnětů. Chlapce vedle společníků Helmuta a Aliny provázejí skarabeus, tajnosnubná *Příručka mladého hledače* i koláže Evy Kotátkové, v nichž uznávaná výtvarnice Julkovy ztráty a nálezy interpretuje podle toho, jak se s příchodem puberty mění hrdinovo nazírání světa.

Eva Prchalová (1974) vystudovala činoherní herectví na JAMU, po angažmá na menších scénách však umělecké ambice přesunula do oblasti autorské. Ve hře *Ažura – Das Volkslied* (2009) zobrazila soudobé zmatení jazyků. Drama o manželské krizi *Závrať* (2010) bylo v soutěži o Ceny Alfréda Radoka vyhodnoceno jako nejlepší původní hra roku. Za knihu *Hromnice*

aneb Příběh tajemné stopačky (2010) získala učitelskou cenu SUK za přínos k rozvoji dětského čtenářství. Za prózu *Cesta svatým Vít-ahem* (2013) byla nominována na Magnesii Literu v kategorii pro děti a mládež.

Eva Koťátková (1982) absolvovala AVU, stáže na akademiích v Salcburku, San Francisku a ve Vídni a dále doktorandské studium na VŠUP. Laureátka Ceny Jindřicha Chalupeckého a Ceny Josefa Hlávky (obě 2007) se zajímá o vztah umění a outsidera, jak doložila samostatnými výstavami *Sněž mě* (Brno), *Jelenovi pivo neleJ* (Praha) či *Zrodila se Hružokráska* (Lyon). Ilustrovala beletristické knihy svého otce, filozofa Petra Koťátka, např. *Casanova* (2007) a *Wormsův svět* (2009). Jazykem koláže se v díle *Pictorial Atlas of a Girl Who Cut a Library into Pieces* (2015) vyjádřila k přebujelosti byrokracie.

DENISA RYŠKOVÁ KAROLÍNKA A JEJÍ ZOO

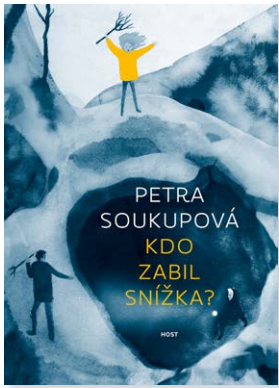
Ilustroval Jan Dungel
Praha, Portál 2017, 96 stran
ISBN 978-80-262-1269-0
věk **6+**

Karolínce a její mamince by adresu trvalého pobytu bezesporu záviděli mnozí. Próza Denisy Ryškové připomene úspěšný cyklus příběhů z pražské zoo, jímž před více než šedesáti lety nadchl dětské milovníky exotické zvířeny zoolog Jiří Felix, poněvadž nabízí lákavý pohled do zákulisí zahrady a s mírnou stylizací zúročuje autorčiny profesní zkušenosti. Záchrana malé tany, pro kterou se dívka maminka-ošetřovatelka neohroženě potopí do vodního příkopu, připomene skutečnou událost, jež z pisatelky před pár lety učinila mediální hvězdu, když bez váhání skočila pro tonoucí mládě orangutana. Autentické příběhy chovatelů i jejich svěřenců líčí zvířata jako člověku rovnocenné partnery – bujností, zvědavostí, vynalézavostí a také zranitelností si přece s dětmi v ničem nezadají. A právě myšlenka zodpovědnosti za jejich životy prosvitá pod humorným vyprávěním, kterému výtvarnou podobu s názornou realističností vtiskly ilustrace Jana Dungela.

Denisa Ryšková (1971) po absolutoriu SPŠ grafické nastoupila roku 1989 jako chovatelka do zoo v Praze-Troji a druhou maturitní zkoušku složila v oboru chovatel cizokrajných zvířat. V trojské zoologické zahradě působila téměř čtvrt století – nejintenzivněji

se věnovala práci s primáty. Nyní je zaměstnána ve firmě GPE. Důležité místo v jejím životě zaujímá rovněž volná výtvarná tvorba, zvláště malba, enkaustika a řezba.

Jan Dungel (1951) vystudoval biologii na PřF MU v Brně a oboru zůstal věrný i jako malíř, ilustrátor, grafik a fotograf. Od roku 1992 cestuje pravidelně do Jižní Ameriky a portrétuje tamější pestrou flóru i faunu. Svě zážitky zpracoval mj. v knihách *S jaguárem v posteli* (2012) a *Jaguár lidi nežere* (2017, obě s R. Dungelovou). Autorsky se podílel na reprezentativních atlasech *Atlas ptáků České a Slovenské republiky* (2001), *Atlas savců České a Slovenské republiky* (2002) a *Atlas ryb, obojživelníků a plazů České a Slovenské republiky* (2004). Vytvořil ilustrace k téměř padesáti titulům s příbuznou tematikou, např. k souboru Dášy Bláhové *Pohádky z klokaní kapsy* (1998).

PETRA SOUKUPOVÁ KDO ZABIL SNÍŽKA?

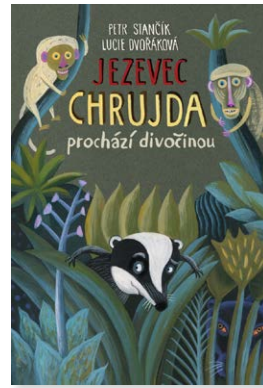
Ilustrovala Tereza Ščerbová
Brno, Host 2017, 152 stran
ISBN 978-80-7577-226-8
věk **10+**

Martina si přeje psa, ale namísto vysněného zvířecího parťáka získává nezvladatelného a ke všemu ještě hluchého voříška, který se toulá, plení vesnické kurníky, děsí mrňata a při jedné z eskapád přijde o oko. Po nálezu Snížkova mrtvého těla v příkopu u silnice začne dívka se stejnou urputností, s jakou si zvíře prosadila, s kamarády pátrat i po jeho vrahovi. Nevede ji k tomu pouze odvěká touha po dobrodružství, ale především smysl pro spravedlnost. Během tajných průniků za ploty sousedů spolu bezděčně rozplétají předivo mezilidských vztahů, jehož složitost desetiletá vypravěčka komentuje s působivě syrovou věcností. S přirozeností psychologických portrétů dětských i dospělých postav ladí lakonický hovorový jazyk. Zimní atmosféru detektivky, v níž jsou mrazivá zjištění vyvažována hřejivým pocitem soudržnosti rodinné i přátelské, umocňují modravé a žluté kresby a působivá grafická úprava.

Petra Soukupová (1982) absolvovala dramaturgii a scenáristiku na FAMU. Scenáristicky se podílela na televizním sitcomu *Comeback* (2008–2010) a na seriálu *Kosmo* (2016). Jako prozaička na sebe upozornila už debutem *K moři* (2007, Cena Jiřího

Ortena) a povídkovým triptychem *Zmizet*, jenž byl v soutěži o Magnesii Literu 2010 vyhlášen Knihou roku. Dětem adresovala příběh *Bertík a čmuchadlo* (2014), kde z chlapeckého hlediska zobrazila komplikované rodinné vztahy. Zápletka prózy *Kdo zabil Snížka?*, za kterou byla nominována na Magnesii Literu, je volně propojena s románem pro dospělé *Nejlepší pro všechny* (2017).

Tereza Ščerbová (1982) studovala výtvarnou výchovu na PedF Ostravské univerzity a ilustraci s grafikou na VŠUP. Spolupracuje s literárním měsíčníkem *Host* a dalšími kulturními časopisy. Ilustracemi doplnila mj. detektivní pohádku Lenky Brodecké *Hledá se hvězda* (2015). Za výtvarný doprovod imaginativní prózy *Škvíry* (2014) Marky Míkové a za ilustrace k autorské knize *Krtník* (2016), jež byla jejím diplomovým projektem, získala Zlatou stuhu.

PETR STANČÍK - LUCIE DVOŘÁKOVÁ JEZEVEC CHRUDJA PROCHÁZÍ DIVOČINOU

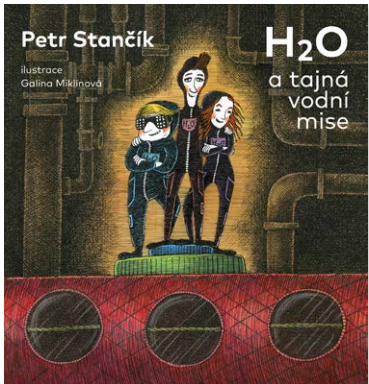
Ilustrovala Lucie Dvořáková
Praha, Meander 2018,
28 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7558-038-2
věk **5+**

Pátý díl příhod jezevce-všeuměla z lesa Habřince, jenž by si jako prototyp uměřených ctností výtečně rozuměl se Žabákem Kennetha Grahama, zastihuje Chrujdu v roli stavitele vílí vily. Číhá tu ale ještě někdo zavile vilný – odvěký sok tchoř Smradolf uchystal novoubleskovou ofenzivu. Když se k tomu přičte marnivost rozleptávající jezevcovo soužití s lasičkou Aničkou, je na malér zaděláno, a tak bude hrdina opět nucen vylézt z nory gentlemana a šarmantně zvítězit nade všemi extrémey. Znamená to sice pádit za padouchem a unesenou milou až na souostroví Velkedivy, leč naštěstí má po ruce sušenku tak suchou, aby tchoře umlčel. Petr Stančík se zatím řehtá samou láskou k češtině – tvůrce této komedie na pokračování jakožto vyznavač nonsensového básnění ví, že zvukové finty naší mateřštiny nejsou prvotně určeny k trápení žáka v pravopisných diktátech, nýbrž skýtají mu fantastickou možnost si zadovážet.

Petr Stančík (1968) – podrobněji na předešlé straně

Lucie Dvořáková (1959) absolvovala ateliér filmové a televizní grafiky na VŠUP. Držitelka dvou Zlatých stuh doprovodila mj. díla Eduarda Petišky, Jiřího Žáčka, Ivony Březinové či Miloše

Kratochvíla. Komickou drobnokresbou hrdinů baví začínající čtenáře jak ve Stančíkově seriálu o jezevci Chrujdovi (v předchozích svazcích *Jezevec Chrujda točí film*, *Jezevec Chrujda staví nejdřív urychlovač a pak zase pomalič, Jezevec Chrujda našel velkou lásečku a Jezevec Chrujda dobývá vesmír*), tak v pohádkách Jiřího Kahouna *Ježibaba na koloběže* (2015) a *V Dlouhonosech zlobí čerti* (2016). Prosazuje se rovněž v animované tvorbě (*Vážně nevážně, Slepice*) a při výpravě televizních pořadů pro děti (říše Fanfárie na kanálu ČT :D). Za návrh cyklu ilustrací k *Pohádkám ze středověku* Martiny Drijverové obdržela čestné uznání jihokorejského festivalu Namibook Island Illustration Concours 2013.

PETR STANČÍK H₂O A TAJNÁ VODNÍ MISE

Ilustrovala Galina Miklínová
Horoměřice, Abramis 2017, 84 stran
ISBN 978-80-87618-01-1
věk **10+**

H₂O je vzorec nejužitečnější chemické sloučeniny a zároveň souhrn iniciál Huga, Huberta a Ofélie, kteří i přes útlé mládí vytvořili úderný oddíl, aby životodárnou tekutinu ochránili před choutkami pomatenců. Bláznivý vodovodní thriller přitáhne jak neohrožená děvčata, tak klučíci publikum, jelikož Petr Stančík ho předložil jako promyšlený „škvár“, který „jde do hloubky kapsenší ponorkou“. Není v něm tudíž nouze o vynálezce zmenšovacích přístrojů, o foglarovské bratrstvo s nenechavými crackami, ba ani o zloducha přítomného v každém solidním komiksu. Hrátky v potrubí, neslibující žádnově nic menšího než bitvu o záchranu světa, vyvrcholí střetem v městské vodárně. Odlehčené vyznění knihy oceněné Zlatou stuhou podporují nejen ilustrace Galiny Miklínové, ale i vysvětlivky použitých termínů, v nichž autor stvrzuje letitý zájem brát život jako surreálnou grotesku.

Petr Stančík (1968), básník, prozaik a esejista, vystupoval v literatuře až do roku 2006 pod pseudonymem Odillo Stradický ze Strdic. Studoval na PedF UK a na DAMU, pracoval jako režisér, textař a konzultant. V románu *Pérák* (2008) si dobírá protektorátní legendu o pražském supermanovi. Prahu za prusko-rakouské války učinil kulisou

detektivní frašky *Mlýn na mumie* (2014, Magnesia Litera 2015). V tvorbě pro nejmenší čtenáře rozvíjí po úspěchu vegetariánského thrilleru *Mrkev ho vcucle pod zem* (2013) cyklus knih o jezevci Chrujdovi (2014–2018). Morgensternovské základy své poetiky připomněl v hříčce *O díře z trychtýře* (2016).

Galina Miklínová (1970), absolventka oboru filmová a televizní grafika na VŠUP, vedle výtvarného podílu na večerníčku *O Kanafáskovi* (2003) zaujala zejména doprovodem k trilogii Pavla Šruta o lichožroutech (2008–2013, zfilmováno 2016, cena Trilobit 2017). S letos zesnulým autorem ji pojí i spolupráce na pohádkách *Pavouček Pája* (2001) a *Verunka a kokosový dědek* (2004, Zlatá stuha a Čestná listina IBBY 2006) a také na nonsensových sbírkách *Veliký tůdle* (2003), *Příšerky & příšeři* (2005) či *Šišatý švec a myšut* (2007). Dále ilustrovala např. novelu *Kosprd a Telecí* (2013) Evy Papouškové nebo raná česká vydání románů o Harrym Potterovi.

ESTER STARÁ NEJVĚTŠÍ PŘÁNÍ

Ilustrovala Daniela Olejníková
Praha, Nakladatelství 65. pole 2017,
40 stran
ISBN 978-80-87506-97-4
věk **6+**

Odysea modrého plyšového koníka začíná v asijské továrně plné rachotících strojů. Pod rukama smutné šičky zaměstnané daleko od domova si azurový plyšák poprvé uvědomuje svoji jedinečnost na pozadí sériovosti. Když na kontejnerové lodi přetékající zbožím pluje do Evropy, jeho toužebným přáním je, aby ho na konci cesty čekalo shledání s někým, koho potěší a kdo ho bude mít rád. Netuší, že v konzumním světě jsou úplně samozřejmá přání i těmi nejhůře uskutečnitelnými. Ester Stará nabízí k promyšlení řadu aktuálních témat, jaká představují migrace nebo sociální a ekonomická spravedlnost, a Daniela Olejníková její úsporný text rozvíjí v bohatém ilustračním doprovodu. Koníkově putování vychází ve spolupráci s organizací Člověk v tísni (v rámci projektu Global Schools) a čeští pedagogové ho doplnili metodikou, která je volně ke stažení na webových stránkách programu Varianty.

Ester Stará (1969) vystudovala logopedii a surdopedii na PedF UK. Z této praxe vychází i její tvorba pro děti, zaměřená na rozvoj komunikačních dovedností, např. ve svazcích *Žezicha se nežíká* (2004), *Strč prst skrz krk* (2008), *Žvanda a Melivo* (2009),

Mařenka už říká Ř! (2012) či *Povíš mi to?* (2015). Pohádka *Chrochtík a Kvíalka na cestě za blýskavým prasátkem* (2012) s ilustracemi Martiny Matlovičové byla oceněna Zlatou stuhou. Autorka obvykle spolupracuje s manželem, výtvarníkem Milanem Starým, s nímž vytvořila mj. interaktivní publikaci *Dům za mlhou* (2013), podněcující grafomotoriku a výtvarnou kreativitu, nebo básnickou sbírku *Každý bulí nad cibulí* (2017).

Daniela Olejníková (1986) absolvovala VŠVU v Bratislavě, obory malba a ilustrace. Za knižní a časopisecké ilustrace pro děti i dospělé získala řadu ocenění ještě za studií. Autorská kniha *Liek pre Vlčika* (knižně 2013) a ilustrace k novelám *V melónovom cukre* (2011) a *Na úteku* (2016, Zlatá stuha 2018 za české vydání) jí vynesly ocenění Najkrajšie knihy Slovenska. Za doprovod ke knihám *V melónovom cukre* a *Trinášť* (2012) obdržela plaketu BIB; v roce 2017 jí bylo uděleno Zlaté jablko BIB. Čeští čtenáři ji znají také jako ilustrátorku trilogie Martina Vopěnky *Spící město* (2011–2013).

ESTER STARÁ – MILAN STARÝ

ŠEDÍK A BUBI

Ilustroval Milan Starý
Praha, Pikola 2018, 96 stran
ISBN 978-80-7549-597-6
věk **5+**

Splínu, strachu i strážním se lépe čelí ve dvou. Proto se kocourek Šedík poté, co ho opustila máma a starší bratří ho mezi sebe nechťejí, rychle sblížil s pletenou čepicí Bubi, která už dlouho neměla příležitost nikoho zahrát. Netytická kamarádská dvojice si na půdě starého činžáku užije spoustu legrace a jejich přátelství se osvědčí i při péči o zraněného netopýra. Kamarádství utužované skopičinami projde nejtěžší zkouškou, když Šedík potlačí chuť k sobě Bubi navždy připoutat a pomůže jí najít novou majitelku. Naštěstí se jeho maminka vrací právě včas, aby mohla ocenit, jak kotě vyspělo. Zkušená pedagožka Ester Stará vytvořila příběh, v němž slzy střídá smích, a ilustrace Milana Starého s komiksovými vstupy mu dodaly na dynamičnosti. Autoři nemysleli jen na děti, které ještě neumějí číst či teprve zápolí s prvními písmenky, ale i na dyslektiky, pro něž použili speciální font s naznačením čtecích celků.

Ester Stará (1969) – podrobněji na předešlé straně

Milan Starý (1970) po absolvování češtiny a výtvarné výchovy na PedF UK působil jako pedagog a ilustrátor. Od roku 2000 je výtvarníkem na volné

noze: spolupracuje s novinami a časopisy, spoluorganizuje výtvarné dílny, pro přední pražská nakladatelství ilustruje tituly zpravidla umělecko-naučného a odborného zaměření. Na poli literatury pro děti vtiskl podobu populární dvojici dětských hrdinů ze série *Pachatelé dobrých skutků* (2009–2011) Miloše Kratochvíla. Často kresbami doprovází knížky své manželky Ester Staré.

MARTINA ŠPINKOVÁ

O TAJEMSTVÍ

Ilustrovala autorka
Praha, Nakladatelství Cesta domů
2018, 48 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-88126-40-9
věk **6+**

Na prahu domku se usadil zadumaný člověk, v místnosti za ním se svítí a za rohem vyhlíží do kraje pták. Bílým pozadím scény, v níž stavení pluje oblohou, navozuje útlá kniha Marty Špinkové atmosféru tajemství, které vroubí naši existenci od chvíle zrození po okamžik smrti. Odkud přicházíme? Co víme a nevíme ještě jako nenarozená miminka? ptají se dvoustránky. Proč mají lidé duši, kdežto roboti ne? Jaký vesmír nás obklopuje, je v něm Bůh a co se stane, až umřeme? A co se skrývá v lasturách? Tu a tam nám symbolické výjevy napovědí, obvykle však vedou čtenáře k tomu, aby hledání záhad bytí proznělo jeho duší s přispěním hudby, již je uvnitř schopen každý z nás. Životní dary a výzvy neslibují vždy jen procházku růžovou zahradou, ale smysl oněch světýlek v hlubokém lese by rádi znali malí i velcí. Stačí odvaha se ptát, co je za zrcadlem. Kuráž k průzkumu sebe sama podporují hřejivé pastelové barvy a písmo, které do autorčiných akvarelů prostupuje.

Martina Špinková (1959) vystudovala knižní kulturu a písmo na VŠUP. Ilustrovala či přímo vytvořila na 70 knih, vedle toho píše poezii (*Před andělem strom*, 2008). Dlouhodobou spolupráci s mnichovským vydavatelstvím

DBV korunovala ilustracemi k velké dětské biblí. Spoluzakladatelka, dlouholetá ředitelka a nynější šéfredaktorka Cesty domů se zasazuje o to, aby se zlepšilo povědomí o situaci pacientů v terminálním stadiu nemoci i o postavení jejich pečovatелů. Pod hlavičkou domovského nakladatelství vydala autorské knihy *Anna a Anička* nebo *Kocouře, ty se máš*. V soutěži o nejkrásnější české knihy byly oceněny její ilustrace ke sbírce Gejzy Demetera *Ráj na zemi – Romské pohádky* (2011) a k vlastní próze *Divný brach strach* (2015).

ZDENĚK SVĚRÁK

MĚSTO SPÍ

Ilustroval Jiří Votruba
Praha, Grada Publishing 2018,
40 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-271-0630-1
věk **4+**

Byť naše metropole není žádný New York, ani ona ve svém nočním usebrání nad Vltavou nikdy nespí. Nemůže. Zatímco děti a rodiče sbírají síly na další den, činí se v ní profese, bez nichž by se zítřek stal jednou velkou pohromou, ba ožívají tu věci jinak mlčící. Pocta hlavnímu městu v nedbalcích, zachycená pop-artovým úhlem pohledu Jiřího Votruby ve formátu odvozeném od klasického leporela, nabyla v básnickém provedení Zdeňka Svěráka sošnosti látky pro někdejší voice-bandy, tedy recitační soubory znalé magie slova. Autor využívá refrény a čechrá proměnlivou délkou veršů svůj part, abychom při poslechu uspávkanky nezívali nudou. Navzdory okolní tmě dosahuje veršů tak světých, až se malí i velcí posluchači zprávy o nesamozřejmých obyčejnostech noční Prahy blaženě zajímou.

Zdeněk Svěrák (1936) po studiích Vysoké školy pedagogické (dnešní PedF UK) pracoval jako učitel. Nejmenší poprvé oslovil knížkou *Proč malíři nestačí plnovous?* (1964). Jako scenárista Čs. rozhlasu stál u zrodu Divadla Jára Cimrmana (1967), v němž zahájil hereckou kariéru. Laureát tří Českých lvů je scenáristou filmů pro děti (*Ať žijí duchové!*, *Tři veteráni*, *Lo-trando a Zubejda*) i dospělě (*Vrchní,*

prchnil, *Obecná škola*, *Kolja*, *Vratné lahve*, *Po strništi bos* ad.). Vedle textů k písničím Jaroslava Uhlíře – *Jaké je to asi v Čudu?* (2003), *Když se zamiluje kůň* (2004), *Mám v hlavě myš Lenku* (2006), *Když je pěkné počasí* (2011) či *Písničky o zvířatech* (2013) – se jeho jazyková komika odráží v prózách *Pan Buřtík a pan Špejlička* (1972, 2010), *Tatínku, ta se ti povedla* (1991), *Rodovanovy radovánky* (1994) nebo *Buřtík a Špejlička – Cesta do Žatce* (2016).

Jiří Votruba (1946), absolvent Fakulty architektury ČVUT, vystavuje jako malíř, ilustrátor a grafik samostatně i v rámci kolektivních projektů. Vytvořil plakát k české účasti na EXPO v Aichi 2005. Příklon k pop-artu prokazuje mj. v ilustracích k umělecko-naučným encyklopediím *Opera nás baví*, *Divadlo nás baví* a *Balet nás baví* (Zlatá stuha 2010), k básnickým knihám pro děti *Malý pražský chodec* (2013) a *Malý český poutník* (2014) Ondřeje Hníka nebo k lexikonům českých idiomů *Kdo jinému jámu kopá...* (2013) a *Kdo se směje naposled...* (2016) Anny Novotné.

JANA ŠRÁMKOVÁ – MARKÉTA PRACHATICKÁ

BRATŘI V POLI

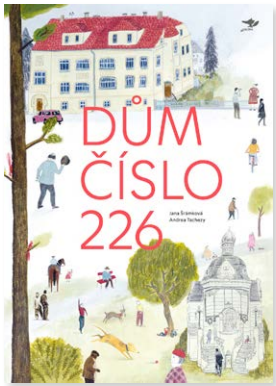
Ilustrovala Markéta Prachatická
Praha, Běžíliška 2017, 64 stran
ISBN 978-80-906467-6-6
věk **6+**

Pohádka *Bratři v poli*, nominovaná na letošní Magnesii Literu pro děti a mládež, je výsledkem spolupráce vyhledávané autorky a jedinečné ilustrátorky. Se slavnými šrafovanými perokresbami Markéty Prachatické jsme se naposledy setkali ve zvířecí dumce o završení života *Myši patří do nebe* Ivy Procházkové – tentokrát nakreslila hraboše Dageše a sysla Mapíka, kteří si hrají nejen na rytíře a lety do vesmíru, ale třeba i na Herkula a Achilla z trojské války. Sysel je však podle zákonů přírody nucen ulehnout k zimnímu spánku a hraboš užuž čeká na předzvěst jara. Vždyť tam dole pro něj bije srdce nerozlučného kamaráda! Písmo knihy přechází z oranžového podzimního tónu do modravého v zimním období a s blížícím se táním se zase probarví dozlatova, aby vyprávělo o opětovném veselí, skákání a objímání.

Jana Šrámková (1982) vystudovala Evangelikální teologický seminář a obor tvůrčí psaní a redakční práce na Literární akademii. Publikuje v časopisech *Respekt*, A2 a je činná i v Českém rozhlase. Výrazně na sebe upozornila prozaickou prvotinou *Hruškadöttir* (2008, Cena Jiřího Ortena 2009). Roku 2010 vydala knížku pro děti *Putování žabáka Filemona*, pro

edici *Mikroliška* píše drobné pohádky a leporela. Poetické shledání nejmladšího a nejstaršího pokolení líčí v knize *Zuza v zahradách* (2015). V témže roce vydala i rozpustilou pohádku *Kuba Tuba Tatubahn* (Zlatá stuha a Honour list IBBY 2018 za ilustrace Filipa Pošivače).

Markéta Prachatická (1953), autodidakt ve významné výtvarné rodině Kolíbalových, nebyla v 70. letech z politických důvodů opakovaně přijata na VŠUP. V roce 1990 pobývala na půlročním stipendiu na Camberwell College of Art v Londýně. Už roku 1984 získala ocenění Premio Grafico Bologna za ilustrace ke knize *Alenka v kraji divů a za zrcadlem* Lewise Carrolla. Vystavovala na Bienále užité grafiky v Brně, v Art Museu Tokio či na Bienále ilustrací Bratislava. Ilustrovala významné tituly pro dospělé i pro děti (H. Ch. Andersen, Roald Dahl, Milena Lukešová, Charles Perrault, Jaroslav Seifert ad.). Její kresby připomněly např. nedávné reedice děl *Kočí král* Pavla Šruta (2009), *Písničky bez muziky* Emanuela Frynty (2010) a *Myši patří do nebe* Ivy Procházkové (2017).

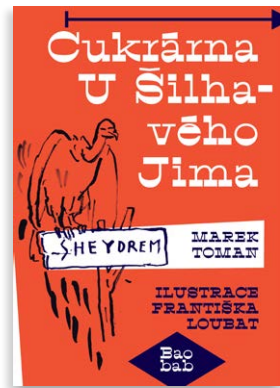
JANA ŠRÁMKOVÁ – ANDREA TACHEZY DŮM ČÍSLO 226

Ilustrovala Andrea Tachezy
Praha, Běžíliška 2017, 76 stran
ISBN 978-80-906467-8-0
věk **7+**

Poetická knížka o stopách, jež po sobě zanechá každá lidská existence, má neobvyklého hrdinu: přerostlé pachole zdobící secesní fasádu domu čp. 226 v sousedství pražských Chotkových sadů a Kramářovy vily. Ve vzácných chvílích, kdy se uvnitř nenachází nikdo z dospělých, sestupuje potají dolů, aby se prošlo po zahradě, zavítalo do pokojů a podělilo se o nastřádané vzpomínky s dnešními dětskými obyvateli. Osmiletá Dorotka představuje již šestou generaci ve více než stoleté historii této nemovitosti a po překonání počáteční nedůvěry hltá jeho povídání o době, kdy dům stál osamocen na místě dnešní rušné ulice, kdy z letenského parku vzlétaly dvouplošníky a praprababi Emilka pořádala merendy s kafičkem a cukrovím. Anebo o relativně nedávné minulosti, kdy tudy drandil na kolečkových bruslích dívčín tatínek ve vyboulených teplácích. Text Jany Šrámkové vznikl na námět Andrey Tachezy, jejíž nápadité koláže s využitím dobových fotografií umocňují okouzující mix fantazijních a dokumentárních prvků. Kniha, v níž se čas rozběhl všemi směry, je pobídkou k mezigeneračnímu setkávání a předávání vypravěčské štafety. Babičky rády vzpomínají – jen o to musíme mít zájem.

Jana Šrámková (1982) – podrobněji na předešlé straně

Andrea Tachezy (1966) absolvovala ateliér animovaného filmu na VŠUP. Ilustracemi doprovodila přes třicet knih pro děti. Soustřeďuje se na nejmladší čtenáře, pro které vytváří i papírové, dřevěné a textilní hračky nebo dekorace. Její ilustrace ke knize Jany Šrámkové *Zuza v zahradách* (2015) a k leporelu Petra Borkovce *O čem sní* (2016) byly nominovány na Zlatou stuhu. Za trojrozměrné leporelo *Ferdinande!* (2013, Honour list IBBY 2016) s verši Robina Krále, za ilustrace k pohádce Ivana Binara *Bořivoj a blecha Fló* (2014) a za koláže ke knize *Dům číslo 226* toto ocenění získala.

MAREK TOMAN CUKRÁRNA U ŠILHA- VĚHO JIMA

Ilustrovala Františka Loubat
Praha, Baobab 2018, 176 stran
ISBN 978-80-7515-075-2
věk **12+**

V pistolnické cukrárně U Šilhavého Jima se neservírují pouze čerstvě mletá káva, zákusečky a vaječná-ček, ale hlavně literární laskominy. Od doby, kdy knihovnice Oprátková Boženka založila vězeňskou knihovnu a zpřijemňuje nejotřelejším trestancům dostaveníčko se šibenicí předčítáním a kolektivní interpretací literárních děl, srdce lotrů jihnou a mění se i jejich chutě. Souznění však naruší Dante Skunk Shakespeare, největší literární gangster všech dob, bezostyšně zcizující veškeré texty od klasických románů až po jízdní řady. Souboj s knihomolským banditou skončí vítězně pro neohroženou českou knihovnici, jež si sice mezi drsnými muži Divokého Západu nezjedná podporu pro povstání proti Habsburkům, avšak kultivovaný duch jejich sedánek se promítne do podoby města. Marek Toman mistrně splétá parodická vlákna s parafrázemi a skládá hold literatuře vysoké i nízké, protože oběma je přisouzena moc napravovat pokřivený svět: z městečka Sheydrem se nakonec stane Rowney.

Marek Toman (1967), absolvent FF UK, působil v literární redakci Českého rozhlasu a od roku 1997 na MZV ČR. Vedle vlastní tvorby je činný i jako překladatel a editor. Do literatury pro

děti vstoupil knížkou *O Ryzce a Vraníkovi* (2003). Následující romány se obracely do minulosti: *Dobytí ostrova Saaremaa* (2007) vykreslovalo křižácké dobývání Pobaltí a *Můj Golem* (2009) se volně inspiroval příběhem rabiho Löwa. Historickými látkami a jejich současnými ozvuky se zabývá i v prózách pro dospělé, např. v knížkách *Veliká novina o hrozném mordu Šimona Abelese* (2014) nebo *Chvála oportunistu* (2016).

Františka Loubat (1986) vystudovala VŠUP v ateliéru ilustrace a grafiky. Se scenáristou Tomášem Končinským začala roku 2012 vytvářet pro portál *artalk.cz* komiksový strip *Kustodka Květa*, jenž získal cenu Muriel 2014 a dočkal se i knižního vydání (2015). Postapokalyptický komiks *Sicktown* (2012, vydaný pod dívčím jménem Františka Lachmanová) zvítězil v soutěži Art Books Wanted. Ilustrovala knížku Ivany B. Englmaierové *Srdcový erb* (2013, jako Fany Lachmanová) a ve spolupráci se sdružením Ašta šmé vytvořila komiks *Nebud' jak gadžo!* (2016).

JOHANA ŠVEJDÍKOVÁ & RADANA LITOŠOVÁ (eds.)

RAKETA – HRAVÁ KNIHA PRO DĚTI

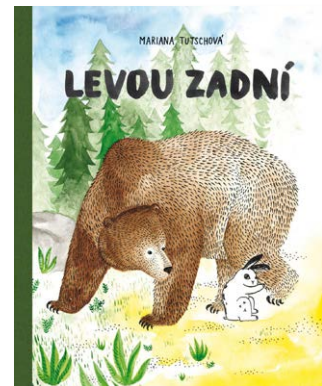
Ilustroval kolektiv autorů
Praha, Labyrint / Raketa 2018, 96 stran
ISBN 978-80-86803-46-3
věk **5+**

Časopis „pro děti chytrých rodičů“ *Raketa* si už získal početnou obec příznivců, protože se svého sloganu drží v nejlepší slova smyslu, a bezpochyby si ji upevní i v prémiové podobě hravé doplňovací knížky na cesty, která je souhrnem toho nejlepšího od podzimu 2014. Výběr z dosavadních patnácti tematických čísel čtvrtletníku obsahuje zábavné úkoly pro nečtenáře a děti z prvního stupně základních škol, jimž pomáhá rozvíjet motorické dovednosti, tříbit paměť a vyjadřování. Náměty dvoustran v hravém sledu přeskakují od dění na letišti a pirátském ostrově až k upírům a umění ikebany a dávají tušit, že se luštitelé leccos užitečného dozvědí. O naučný obsah se postaraly převážně šéfredaktorky listu Johana Švejdíková a Radana Litošová, zatímco k výtvarné podobě nejrůznějších křížovek, skrývaček, bludišť a omalovánek přispěla dvacítká výtvarníků nejmladší generace, nejednou tvůrců vlastních autorských knih – například Aneta Františka Holasová, Milada Fišerová, Daniela Olejníková, Tereza Víznerová, Patrik Antczak, Petr Polák, Filip Raif nebo Jan Vajda.

Johana Švejdíková (1977) vystudovala módní návrhářství. Navrhovala potisky látek pro české firmy Babylon,

Vehicle a Ragwear. Po návratu z pětiletého pobytu v Paříži se plně věnuje ilustraci a grafice – podílela se mj. na rozkreslování políček filmu *Alois Nebel* (2011), natočeného technikou rotoskopie. Pracuje též pro společnost Pragtique, která produkuje vkusné pražské suvenýry (nominace na cenu Czech Grand design 2017).

Radana Litošová (1975) se v nakladatelství Labyrint věnuje především tvorbě pro děti. Od roku 2014 spolu s Johanou Švejdíkovou tvoří duo šéfredaktorek čtvrtletníku *Raketa*. Píše texty, básničky, vytváří hry, šifry, hádanky a připravuje rukodělné příspěvky. V letech 2010–2012 byla editorkou webu o moderním rodičovství Little Modernist; předtím publikovala příběhy, pohádky, básničky a písničky na svém blogu.

MARIANA TUTSCHOVÁ LEVOU ZADNÍ

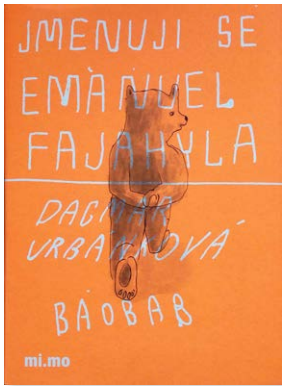
Ilustrovala autorka
Praha, Labyrint 2018, 64 stran
ISBN 978-80-86803-47-0
věk **7+**

Bílý králík s černými oušky je mazlivě nazýván Bobeš, ačkoli ve skutečnosti pod jeho srstí tluče statečné srdce hodné rytířského jména Lancelot. Šlechtnost, odvahu a důvtip korespondující se vznešeným jménem osvědčí při objevitelské výpravě, jejímž cílem je najít mrkovvé pole. Jednoduchý příběh respektuje pohádkové zákonitosti, takže než si Lancelot smlsne, musí vykonat dobrý skutek a na přání vegetariánského medvěda osvobodit kosatku uvězněnou v zábavním parku. Vyprávění s průzračnou pointou o tom, že dobří přátelé se nenechávají na holičkách a nevěší si bulíky na nos, je okořeněno řadou frazémů. Jejich význam a příležitostně i etymologii vtipně vysvětlují texty a kresbičky umístěné na každé dvoustraně. Ustálená slovní spojení autorka výtvarně pojala s důrazem na absurditu doslovného vyznění, a tudíž se mění v komické výjevy, v nichž Lancelot demonstruje, jak obrazně, poeticky i humorně se můžeme vyjadřovat.

Mariana Tutschová (1989), provdaná Hlubiňáková, vystudovala grafický design na FUD UJEP v Ústí nad Labem. Ilustrovala *Velkou medvědí pohádku II* (2016) Vladimíra Vilíma – některé motivy využila i pro návrh vliesové

tapety. Autorsky debutovala knihou *Zkratky* (2017) přinášející notně neotřelé tipy pro efektivní využívání času. Na dokončení publikace *Levou zadní*, která vznikala jako magisterská práce, získala stipendium Miroslava Šaška.

DAGMAR URBÁNKOVÁ

JMENUJI SE EMANUEL FAJAHYLA

Ilustrovala autorka
Praha, Baobab 2017, 136 stran
ISBN 978-80-7515-068-4
věk **12+**

Staromládenecký spisovatel Eman Fajahyla je mimoň a váhavý střelec, což se intelektuálům zavřeným v pracovně stává. Jenže všeho do času: osud mu přidelil medvěda, aby „závažně naboural jeho životní rytmus“. Na všedních cestách po Praze, dokonce i na narozeninovém výletě do Londýna narušuje chlupaté torpédo jménem Bingi páníčkovu programovou izolaci od ostatních, aby z něj nebyl takový sociální analfabet. Emanova zpověď v první osobě, v níž Dagmar Urbánková ctí tradici francouzského absurdního románu a dodává k ní hodně z poutového veselí Josefa Lady, v očích dospívajících čtenářů mile překypuje slovy ulovenými v suterénu češtiny. Ta pak novela vyštěkává jako ratlík, kdežto pro věty v angličtině si vyhradila jazykolamy zapsané bez samohlásek. A co z celé té posmutnělé legrace vyplývá pro dnešní „singles“, kteří mají potíž najít k sobě stejně plachý protějšek? Tak jako měl kdysi Saroyanův Tom Tracy tygra vypůjčeného pro větší elán od Williama Blakea, má i Eman někoho, s kým samota není zlá – když nějaká ta slečna asi ještě dlouho nebude v dohledu.

Dagmar Urbánková (1972) vystudovala scénografii na DAMU a působila

jako výtvarnice v divadélku Minor. Píše poezii i prózu, věnuje se autor-skému divadlu a knižní ilustraci. Pro nejmenší vytvořila knihy *Byl jeden dům* (2004 a 2016), *Adam a koleno* (2007), *Chlebová Lhota* (2010) nebo interaktivní leporela *Cirkus ulice* (2012) a *Maškary* (2016). Pro Baobab ilustrovala povídkovou sbírku *Čáp nejní kondor* (2011) písničkářky Radůzy. Její tvůrčí nespoutanost dokumentuje mj. obrazový slovníček ilustrovaných omylů *Už měkoně vyvádějí* (2016), ve kterém shrnula fixní ideje, přebrebty a přeslechy z dětství.

MICHAELA VETEŠKOVÁ

JAK MAMINKA VYPRÁVĚLA O 20. STOLETÍ

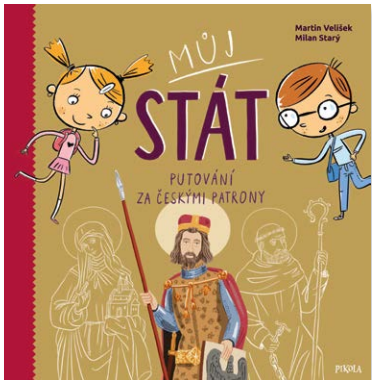
Ilustrovala Lenka Jasanská
Praha, Radioservis a Verzone 2018, 56 stran
ISBN 978-80-88286-02-8 (Radioservis)
ISBN 978-80-87971-24-6 (Verzone)
věk **7+**

V roce osmičkových výročí bylo nabílední, že vyjde řada odborných i beletristických titulů zaměřených na milníky dějin československého státu. Michaela Vetešková je podle návodu rozhlasového režiséra Karla Weinicha zpracovala v reportážní pohádce: nové variantě autorského pohádkového vyprávění, která dětem přibližuje vrcholné dějinné události dialogickou formou. Po sedm večerů se tak se dvěma malými posluchači vrací nejen k rozpadu Rakouska-Uherska, ke vzniku ČSR, k mnichovské dohodě, únorovému puči a invazi vojsk Varšavské smlouvy, ale zprostředkovává jim i atmosféru první republiky, život v protektorátu nebo vklad osobností stojících v čele státu. Epizody založila na jednoduché gradaci: maminka-vyprávěčka se v páternosteru pokazuje zastaví v konkrétním dějinném okamžiku a prožije určitou událost. Ilustrace Lenky Jasanské s dokumentární přesností navodí atmosféru jednotlivých dekád a k dispozici je také „vysvětlivka“, příkládající další historické souvislosti.

Michaela Vetešková (1970) po vystudování FF UP v Olomouci pracuje v Českém rozhlase, v současnosti jako vedoucí redakce kulturního zpravodajství. Na Vyšší odborné škole

publicistiky vede semináře o specifických rozhlasové žurnalistiky. Pro děti napsala reportážní pohádky *Jak maminka vylezla na strom* (2011) a *Jak maminka vylezla na věž* (2012), pro předškolní publikum knížku *O Picimínkovi a Vlakáčkově* (2015, s ilustracemi Lucie Seifertové). Většina jejích příběhů se dočkala rozhlasového nastudování.

Lenka Jasanská (1964) absolvovala pražskou SUPŠ a studovala kulturologii na FF UK. Od roku 1990 působí v reklamě, ilustruje knihy pro děti a graficky vypravuje výtvarné katalogy či bibliofilie. Kniha *Himálajské pohádky* (2012) v převyprávění Miroslava Pošty s jejím obrazovým doprovodem získala Zlatou stuhu za nakladatelský počin. Ilustrovala též výběry pohádek Jana Vladislava *Propánkrále!* (2013) a Ilsy Weberové *Dobrodinec Báruch – židovské pohádky* (2015).

MARTIN VELÍŠEK - MILAN STARÝ

MŮJ STÁT - PUTOVÁNÍ ZA ČESKÝMI PATRONY

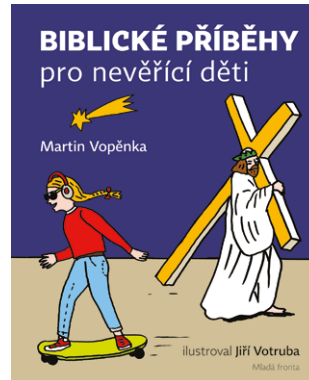
Ilustroval Milan Starý
Praha, Pikola a Dny české státnosti 2017, 92 stran
ISBN 978-80-7549-506-8 (Pikola)
ISBN 978-80-904980-3-7 (Dny české státnosti)
věk **8+**

Když se pátáci Eliška a Tomáš i jejich průvodce český lev dají na pražském Václavském náměstí do řeči s koněm z Myslbekova bronzového sousoší, je načase poznat i jezdce v sedle oře a další postavy kolem podstavce. Druhý svazek cyklu *Můj stát*, jenž si předsevzal posílit kulturní povědomí nejmladší generace o symbolech české státnosti, totiž přibližuje život a dílo pětice zemských patronů. Světci Václav, Ludmila, Vojtěch, Prokop a Anežka drží nad naší vlastí pomyslnou stráž coby ideály ctnostného života. Výjimečnou pozici si vydobyli milosrdenstvím i zářky nehledě na to, že tři z nich pocházejí z vládnoucího rodu, tři se už zamlada zaslíbili Bohu a tři zahynuli násilnou smrtí. Medailony sestávající z encyklopedického výkladu doplněného komiksovými stripy upozorňují na rozpory ve středověkých legendách, na atributy zařazených světců a v kostce shrnují výsledky antropologických bádání nad jejich ostatky. Každou z pěti kapitol završuje ilustrovaný slovníček klíčových dobových reálií a pojmů, v němž spolutvůrci památku ochránců země české nadále polidšťují, aniž by je sráželi z piedestalu.

Martin Velíšek (1968), rodák z řeckých Athén, absolvoval AVU v ateliéru

malby a konceptuálních tendencí. Své grafiky s náměty antropomorfizované zvířeny, v zahraničí mnohokrát oceněné, vystavuje samostatně i v rámci společných prezentací. Na akademické půdě PedF UK se zabývá též teorií umění: s Miroslavem Petříčkem vytvořil soubor esejů *Pohledy, které tvoří obrazy* (2012). Zasloužil se o libreta popularizačních programů v Národním muzeu a Národním technickém muzeu. S Milanem Starým spolupracoval na svazku *Můj stát – Putování s českým lvem za sedmi státními symboly* (2016) a na programu stálé dětské expozice *Příběh Pražského hradu*.

Milan Starý (1970) – podrobněji na straně 24

MARTIN VOPĚNKA

BIBLICKÉ PŘÍBĚHY PRO NEVĚŘÍCÍ DĚTI

Ilustroval Jiří Votruba
Praha, Mladá fronta 2018, 192 stran
ISBN 978-80-204-4678-7
věk **8+**

Polistopadové období bylo zaplaveno různorodými překlady a adaptacemi bible pro děti, poněvadž za socialismu u nás mohly tyto autorské adaptace vycházet jen sporadicky. V posledních letech však zaznamenáváme chvaly-hodný návrat k promyšlenějším převyprávěním, která by kanonizovaným textům zajistila především srozumitelnost. Martin Vopěnka s odborným přispěním teoložky Terezie Zuzany Eisnerové směřuje své adaptátorské úsilí k žákům středního školního věku a pomáhá si nezaměnitelným ilustrátorským rukopisem Jiřího Votrubu. Spisovateli vyznávajícímu apokalyptické náměty jde o aktualizace biblického poselství v zájmu pochopení lidských skutků nebo zažitých rčení, k nimž místy přidává vlastní úvahu. Navazuje tak na cenné počiny adaptátora Stefana Andrese (*Velký příběh Bible*, 1969) a jeho snahu uchovat kulturní dědictví Písma svatého i v éře sílícího ateismu. Pověstinou sice sahá k látkám Starého zákona, ale výklad ukřižování Ježíše a jeho vykupitelské zvěsti bude pro nezasvěcené malé obecnostvo neméně poutavý.

Martin Vopěnka (1963) vystudoval jadernou a fyzikálně inženýrskou fakultu ČVUT. Roku 1990 založil

nakladatelství Práh. V knize *Nebarevné vzpomínky* (2013) zachytil atmosféru „sladkých“ 60. let na půdorysu autobiografických vzpomínek na dětství. V letech 2011–2013 publikoval dystopickou trilogii o „spícím městě“ (*Spící město*, *Spící spravedlnost*, *Spící tajemství*), která vyšla i na Slovensku. Rozsáhlý román *Nová planeta* (2015) téhož žánru byl poctěn Zlatou stuhou v kategorii beletristických knih pro mládež. Četné cestovatelské zkušenosti zúročil mj. v adaptacích severských bájí a pohádek (*O duši a dívce*, 2016).

Jiří Votruba (1946) – podrobněji na straně 24

LAUREÁTI UÝÝROČNÍCH CEN
V OBLASTI LITERATURY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZLATÁ STUHA 2018 – LITERÁRNÍ ČÁST

- Kategorie Beletrie pro děti**
Petr Stančík za text knihy *H₂O a tajná vodní mise* (Abramis) – podrobněji na straně 22
- Kategorie Beletrie pro mládež**
Olga Černá za text knihy *Ztracený deník profesora z Essexu aneb Podivuhodná zvířena* (Baobab) – v katalogu 2016/2017
- Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež**
Renáta Fučíková za text knihy *Molière & Pierre Corneille, Jean Racine – 7 převyprávěných her v historických souvislostech* (Vyšehrad) – podrobněji na straně 9

ZLATÁ STUHA 2018 – UÝÝTUARNÁ ČÁST

- Kategorie Knihy pro mladší děti**
Andrea Tachezy za ilustrace ke knize *Dům číslo 226* (Běžilíška) – blíže na straně 26
- Kategorie Knihy pro starší děti a mládež**
Daniela Olejníková za ilustrace k českému překladu knihy *Na útěku* (Labyrint / Raketa)
- Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež**
Petr Nikl za ilustrace ke knize *Jinotaje opic* (Meander) – v katalogu 2016/2017
- Kategorie Výtvarný počín roku**
Chrudoš Valoušek za ilustrace ke knize *Panáček, pecka, švestka, poleno a zase panáček* (Baobab) – blíže na straně 17

ZLATÁ STUHA 2018 – ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ
ZA NAKLADATELSKÝ POČÍN

- nakladatelství Práh** za vydání knihy *Franz Kafka – člověk své i naší doby* – v katalogu 2016/2017

ZLATÁ STUHA 2018 – CENA ZA CELOŽIVOTNÍ PŘÍNOS
LITERATUŘE PRO DĚTI A MLÁDEŽ

- Dagmar Lhotová** – spisovatelka, nakladatelská a časopisecká redaktorka

MAGNESIA LITERA 2018 – KATEGORIE LITERA ZA KNIHU
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

- Vítěz**
František Tichý za knihu *Transport za věčnost* (Baobab) – v katalogu 2016/2017
- Další nominovaní**
Petra Soukupová za knihu *Kdo zabil Snížka?* (Host) – blíže na straně 22
Jana Šrámková za knihu *Bratři v poli* (Běžilíška) – blíže na straně 25

ADRESÁŘ

PARTNEŘI PUBLIKACE

Svaz českých knihkupců a nakladatelů, z.s. Fügnerovo nám. 1808/3 120 00 Praha 2 T 272 660 644 E sckn@sckn.cz W www.sckn.cz	Česká sekce IBBY c/o Památník národního písemnictví Strahovské nádvoří 132/1 118 38 Praha 1 E ibby@seznam.cz W www.ibby.cz	Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR c/o Národní knihovna ČR Mariánské náměstí 190/5 110 00 Praha 1 T 221 663 379 E skip@nkp.cz W www.skipcr.cz
--	--	--

NAKLADATELSTVÍ UVEDENÁ NA STRANÁCH 4–29

Abramis Za Drupolem 382 252 62 Horoměřice T: 777 762 984 E ardor@seznam.cz W www.abramis.net	Host Radlas 5 602 00 Brno T 545 212 747 E redakce@hostbrno.cz W www.hostbrno.cz	Paseka Chopinova 4 120 00 Praha 2 T 222 710 751 E paseka@paseka.cz W www.paseka.cz
Akropolis 5. května 1338/43 140 00 Praha 4 – Nusle T: 222 360 991 E books@akropolis.info W www.akropolis.info	Knižní stezka k dětem Malostranské nám. 4/27 118 00 Praha 1 T 604 149 624 E info@kniznistezka.cz W www.kniznistezka.cz	Petrkov Havlíčkovo nám. 180 580 01 Havlíčkův Brod T 603 163 662 E petr.novotny@petrkov.cz W www.petrkov.cz
Albatros c/o Albatros Media a.s. Na Pankráci 1618/30 140 00 Praha 4 T 261 397 200–201 E albatros@albatrosmedia.cz W www.albatros.cz	Labyrint / Raketa Dittrichova 5 120 00 Praha 2 T 224 922 422 E labyrint@labyrint.net W www.labyrint.net; www.raketa-casopis.cz	Píkola c/o Euromedia Group a.s. Nádražní 896/30 150 00 Praha 5 T 296 536 111 E objednavky-vo@euromedia.cz W www.euromedia.cz
Baobab Plavecká 1355/14 128 00 Praha 2 T 737 774 538, 605 195 614 E gplusg@gplusg.cz W www.baobab-books.net	Meander Zubatého 1 150 00 Praha 5 T 257 324 232, 728 355 554 E nakladatelstvi@meander.cz W www.meander.cz	POP – PAP Roháčova 145/14 130 00 Praha 3 T 736 615 166 E marcela@pop-pap.cz W www.pop-pap.cz
Běžilíška Na Piskách 1343/13 160 00 Praha 6 T 776 059 005 E info@beziliska.cz W www.beziliska.cz	Mladá fronta – divize Knihy Mezi Vodami 1952/9 143 00 Praha 4 – Modřany T 225 276 445 E bochnickova@mf.cz W www.mf.cz; www.kniha.cz	Portál Klapkova 2 182 00 Praha 8 T 283 028 111 E naklad@portal.cz W www.portal.cz
Cattacan Kukučínova 1148/4 142 00 Praha 4 T 777 860 787 E cattacan.sro@gmail.com W www.cattacan.cz; www.bez-bot.cz	Nakladatelství Cesta domů Bubenská 421/3 170 00 Praha 7 T 776 065 696 E nakladatelstvi@cestadomu.cz W www.cestadomu.cz/nakladatelstvi	Práh Patočkova 2386/85 169 00 Praha 6 T 603 350 053 E vopenka@prah.cz W www.prah.cz
Dny české státnosti Drtinova 557/10 150 00 Praha 5 T 602 201 039 E lucie.wittlichova@dnyceskestatnosti.cz W www.dnyceskestatnosti.cz	Nakladatelství Logos Děvinská 2821/16 150 00 Praha 5 T 731 451 330 E info@nakladatelstvilogos.cz W www.nakladatelstvilogos.cz	Radioservis Olšanská 55/5 130 00 Praha 3 T 272 096 310 E radioservis@rozhlas.cz W www.radioteka.cz
Fragment c/o Albatros Media a.s. Na Pankráci 1618/30 140 00 Praha 4 T 261 397 499 E fragment@albatrosmedia.cz W www.fragment.cz	Nakladatelství P3K U Smaltovny 1382/28 170 00 Praha 7 T 603 210 246 E info@p3k.cz W www.p3k.cz	Verzone Baranova 1802/21 130 00 Praha 3 T 733 717 394 E verzone@verzone.cz W www.verzone.cz
Grada Publishing U Průhonu 466/22 170 00 Praha 7 T 234 264 401 E obchod@grada.cz W www.grada.cz; www.bambook.cz	Nakladatelství 65. pole Na Žertvách 879/36 180 00 Praha 8 – Libeň T 736 483 915 E nakladatelstvi@65pole.cz W www.65pole.cz	Vyšehrad c/o Albatros Media a.s. Na Pankráci 1618/30 140 00 Praha 4 T 261 397 200–201 E info@ivysehrad.cz W www.ivysehrad.cz

O AUTORECH

Jana Čeňková (1957) absolvovala FF UK, obor bohemistika – pedagogika, a působí na katedře žurnalistiky Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK. Specializuje se na historii i kritiku literatury a ilustrace pro děti a mládež – zejména v této oblasti je autorkou řady monografií, studií a libretistkou výstav. Edičně uspořádala mj. výbory z tvorby Františka Hrubína (*Křídla lásek mých*, 2010), Karla Jaromíra Erbena (*Živá voda*, 2011) nebo Josefa Václava Sládka (*Od žežulky k Mikuláši*, 2016). Je hlavní editorkou kolektivní monografie *Válečné dětství a mládí (1939–1945) v literatuře a publicistice* (2016). Do roku 2017 pracovala jako čestná předsedkyně České sekce IBBY, je členkou Českého PEN-klubu a spolku Magnesia Litera. V obtýdeníku *Tvar* rediguje čtvrtletní přílohu o literatuře pro děti a mladé čtenáře *Triangl*.

Petr Matoušek (1968) vystudoval FSV UK, obor žurnalistika a nakladatelská věda, a jako literární kritik a editor se specializuje na anglickojazyčnou beletrii a literaturu pro děti. Vedl týdeník *Nové knihy*, působil v *Lidových novinách*, spolupracuje s rozhlasovou stanicí Vltava. Sestavil antologii *Britská čítanka – Hedvábný manšestr* (2001, 2004, 2008). Překládá pohádky člena britské skupiny Monty Python Terryho Jonese (*Pohádky k neuvěření, Bajky z divokých vajec, Dobrou s kobrou*; 2014–2018) a německého humoristy Janosche. Je členem mezinárodní jury Ceny Franze Kafky a porotcem Zlaté stuhy. V předních českých nakladatelstvích se podílel na vydání 300 překladů z anglofonních literatur pro dospělé i pro mládež, mj. v rámci edice *Hogarth Shakespeare 400* (od 2015) či spisů Henryho Jamese (od 2013).

Milena Šubrtová (1965) je absolventkou FF MU, obor čeština – francouzština, a pracuje jako docentka na Katedře českého jazyka a literatury PedF MU. V pedagogické i odborné činnosti se věnuje problematice literatury pro děti a mládež. Je autorkou monografie *Tematika smrti v české a světové próze pro děti a mládež* (2007). Pod jejím vedením vznikly publikace *Pohádkové příběhy v české literatuře pro děti a mládež 1990–2010* (2011) a *Slovník autorů literatury pro děti a mládež 2: Čeští spisovatelé* (2012), který byl oceněn Zlatou stuhou. Nyní je porotkyní této ceny. Autorsky spolupracuje s revuí *iliteratura.cz* a se slovenským časopisem *Bibiana*.

Výběr z českých knih pro děti a mládež 2017/2018

Texty © Jana Čeňková, Petr Matoušek (ed.) & Milena Šubrtová, 2018

Design © Tíbor Vízi, 2018

Vydala Komise pro dětskou knihu Svazu českých knihkupců a nakladatelů ve spolupráci s Českou sekci IBBY a SKIP v Praze roku 2018

Uzávěrka dat: 21. 9. 2018

Texty lze citovat výlučně s odkazem na autory

Počet stran 32

ISBN 978-80-907020-0-4

www.nejlepsi knihy detem.cz

www.facebook.com/NejlepsiKnihyDetem